PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 229 PENKTADIENIS, GEGUŽĖS (MAY) 27, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

King Skelbia Kad T. Lyga Jau Apmirus

Griežtai Atsisako Nuo Kolektyvio Veikimo Prieš Agresorius

OTTAWA, Ont.—Seimo rūmų galerijoj esant daug klausytojų, jų tarpe užsienio diplomatų korpusui, Kanados ministeris pirmininkas King išdėstė Kanados valdžios užsieninę politiką, pareikšdamas, kad Tautų Lygos sankcijos nebegali būti atgaivintos ir kad pati Lyga virto tik patariamuoju organu, kitaip sakant, kaip ir mirusi, paralyžiuota.

Sulyg King išdėstymo, Kanados valdžia užsieniniuos reikaluos, atrodo, griežtai nusistačius laikytis Čamberlano politikos, kuri taikai yra žalinga.

Jis savo pareiškime griežtai išstojo prieš sankcijas ir, tuo pačiu sykiu, prieš sulaikymą pardavimo ginklų Japonijai. Girdi, Kanada viena negalinti išstoti prieš Japoniją, o kelektyvis išstojimas dar labiau neįmanomas, nes Tautų Lyga jau ir praeityje nenorėjus naudoti sankcijas prieš Japoniją.

Kas liečia Kanados dalyvavimą kare, jis pažymėjo, kad tas priklauso nuo parlamento.

Manoma, kad toks King pareiškimas susilauks didelės opozicijos.

JAUNIMO KONGRESAS SMERKIA PREMJERO UŽSIENINĘ POLITIKĄ

TORONTO, Ont. — Kanados Jaunimo Kongresas, diskusuodamas Kanados valdžios užsieninę politiką, pasmerkė Kanados valdžios užsieninę politiką, pritariančią Čamberlano politikai.

Nutarta pasiųsti rezoliuciją Čamberlanui ir Kingui, pranešant apie Kanados Jaunimo Kongreso opoziciją tokiai politikai.

"Kanados jaunimo atstovai, susirinkę į Kongresą, griežtai priešingi nacionalės Anglijos valdžios politikai, atmetančiai kolektyvio apsigynimo principus ir vedančiai prie karo," sako minima rezoliucija.

Kvebeko Provincijos Jaunimas Nepritaria Fašizmui Sako Atstovas

TORONTO, Ont.—"Būkite ramūs, Kvebeko provincijos jaunimas, bendrai kalbant, ne fašistinis," pareiškė Pierre Chaloult, francūzų jaunuolių vadas, Kanados Jaunimo Kongrese.

"Progresyvus Kvebeko provincijos jaunimas nori panaikinti finansinio kapitalo diktatūrą, kurios procesas mano provincijoj daugiau, negu kur kitur dominijoj suparalyžiavo progresą ir sulaikė ekonominį mūsų provincijos vystymąsi," nurodė jis.

"Mes pasirengę dirbti su visos Kanados jaunimu sugriovimui šios sidabrinės sienos, kuri užstoja mums kelią į progresą."

Esą mažų grupių, kurios pritaria separatistams ir kitiems fašistiniams elementams, bet jos esą nereikšmingos.

JAPONIJOS AMBASADORIUS GIRIA KANADOS PREMJERĄ

NIAGARA FALLS, Ont. — Naujas Japonijos ambasadorius Kanadai baronas Šu Tomi, vykstąs į Ottawą užimti vietą, korespondentams pareiškė, kad jam labai patiko Kanados premjero nekurį laiką atgal pasakyta kalba Japonijos reikalu. (King sakė, kad boikotas gali privesti prie blogų pasekmių, todel ragino būti atsargesniais su tokiais dalykais).

Girdi, jis pasakojo, už kelių tūkstančių mylių esantiems žmonėms esą neįmanoma orentuotis Tolimųjų Rytų susikirtimuose.

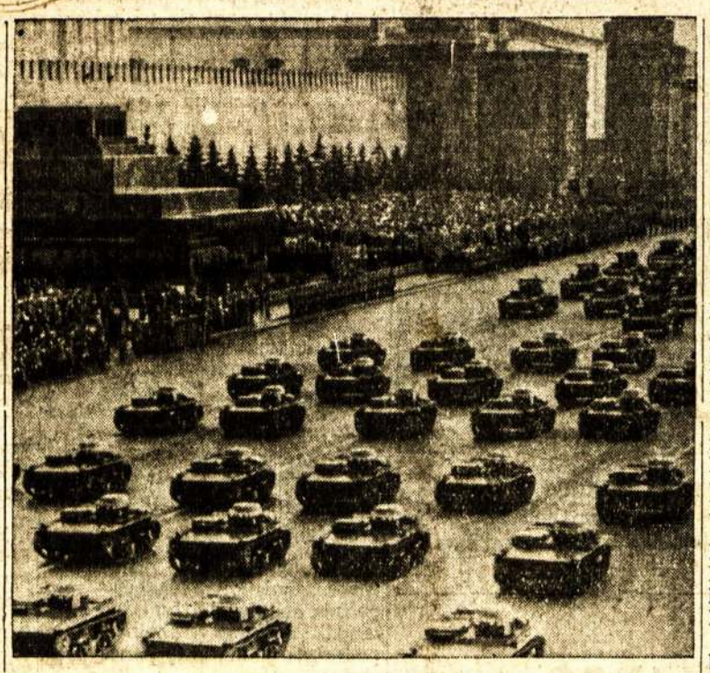

APGYNIMUI SOCIALIZMO LAIMĖJIMŲ
Sovietų Sąjungos tankai Raudonojoj Aikštėj, Maskvoj, laike Pirmosios Gegužės paminėjimo šiais metais.

Nazių Spauda Įnirtusiai Atakuoja Čekoslovakiją; Provokuoja Susikirtimus

PER 6 DIENAS NET 33 KARTUS SULAUŽĖ PARUBEŽINES TAISYKLES

Čekoslovakijos Kariuomenė Užsibarikadavus Laukia Užpuolikų

PRAGA, Gegužės 26.—Vakar Vokietijos ministeris Eisenlohr įteikė Čekoslovakijos vyriausybei protesto notą, reikalaujančią, kad Čekoslovakijos kariuomenė liautųsi "pereidinėjus per rubežių," ir kad būtų ištraukta iš vokiečiais apgyventų apylinkių. Notoje nurodyta, būk du Čekoslovakijos orlaiviai perskridę į Vokietijos pusę ir raiteliai sulaužę parubežines taisykles.

Tačiau Čekoslovakijos vyriausybė nurodo, kad nuo praeito penktadienio, tai yra nuo to laiko, kada Vokietijos smogininkai pradėjo koncentruotis Čekoslovakijos pasienyje, naziai net trisdešimt tris kartus sulaužė parubežinio užsilaikymo tasykles; 17 Vokietijos orlaivių buvo perlėkę į Čekoslovakijos pusę ir 16 skrido palei pat rubežių.

Taip pat Čekoslovakijos valdžia nurodo, kad pasiųsti į parubežį inžinieriai tiltų nesusprogdino. Jie tą darys tik prasidėjus vokiečių puolimui. Tie pasirodę gandai buvo Vokietijos nazių išmislas. (Jie buvo paskelbę, kad čekus atradę bedegant ties Lins miestu tiltą, bet to tilto jau nėra nuo lapkričio mėnesio).

Ši nazių nota visoje Europoje sukėlė didelį aliarmą, tačiau paskutiniu laiku ir Berlynas šiek tiek sušvelnino kalbos toną. Bet visi mato, kad karo pavojus dar nepraėjo, nes Vokietijos spauda pilna užmetimų, būk Čekoslovakijos orlaiviai "šnipinėją" Vokietijos pakraščius. Šalę to, spaudoje talpina ir paveikslus, parodančius, kad Čekoslovakijos kariuomenė savo fortus ir kulkosvaidžiams įtaisytus lizdus yra apsitvėrus spygliuotų vielų tvoromis.

Tuo pačiu laiku įvyko praeitą šeštadienį užmuštų dviejų nazių laidotuvės. Jose dalyvavo ir pats Henleinas su leitenantais ir Vokietijos ataše. Čekoslovakijos valdžia šioms naziškoms ceremonijoms nedarė nė jokių trukdymų. Ta proga Henleino leitenantas senatorius Pfrogner pareiškė, kad "visi" sudetai jiems dėkingi už kraują, o kiti jaunuoliai tuojau imsiąsi už kardo ir už tai atkeršysią. O Henleinas Londono Daily Mail korespondentui pareiškė, kad krizis dar nepraėjo. Esą, jei nebus patenkinti Čekoslovakijos sudetai, tai kilsiąs viską sunaikinąs karas. Girdi, jei liksią koks europietis, tai jam kitos išeities nebūsią, kaip tik važiuoti į Afriką prašyti bananų.

Anglija ir vėl ieško "taikingų" būdų, kad išvengus karo. Čamberlanas atstovų rūmams paskelbė, kad stiprėjąs "taikingasis" blokas, nes ir Vengrija su Lenkija pradėjusios "ieškoti" būdų, kaip išvengti Vokietijos-Čekoslovakijos susikirtimų.

ANGLAI ŠAUDĖ Į JAMAIKOS GATVĖŠLAVIUS

KINGSTON, Jamaika. — Nepersenai čia Anglijos policija šaudė į cukrinių nendrių darbininkus, o gegužės 25 dieną žiauriai pasielgė su šio miesto gatvių šlavikais, uosto ir municipaliteto darbininkais.

Praeitą šeštadienį šio miesto gatvių šlavikai išėjo į streiką reikalaudami $7.50 į savaitę, tačiau sugrįžo darban už $1,12 per dieną. Kiti darbininkai pasiliko streiko lauke. Kilo nesusipratimai — vietinių darbininkų malšinti atvyko ginkluota anglų policija, kuri bešaudydama į streikierius nušovė vieną moteriškę ir du jos sūnus. Taipgi 70 streikierių suareštavo.

Nuskandino Anglijos Laivą Ir Suareštavo Kapitoną

VALENCIJA. — Gegužės 25 dieną fašistų orlaiviai, atskridę iš Mallorca salos, užpuolė netoli Valencijos miesto, El Grao uoste esantį Anglijos prekybinį laivą Thorpehall ir nuskandino.

Šis laivas jau keletą kartų buvo pavojuose, daugiausia laike Bilbao miesto apgulimo, kada vieni Anglijos laivai gelbėjo Ispanijos žmones, o kiti suteikė apsaugą. Laike bombardavimo buvo sužeistas ir vienas jūrininkas.

Netoli Gibraltaro fašistai sulaikė Anglijos prekybinį laivą Stancroft'ą, suareštavo laivo kapitoną ir sugrąžino į Gibraltarą. Fašistai kaltina, kad šis laivas gabenęs amuniciją ir tuo laužąs nesikišimo įstatus.

Anglijos valdžia už užpuldinėjimą laivų prisiuntusi generolui Frankui protestą.

RUOŠIMASIS PRIE KARO PAGYVINO KANADOS KVIEČIŲ PREKYBĄ

OTTAWA, Gegužės 25.—Europoje susidariusi prieškarinė padėtis baisiai pagyvino Kanados kviečių prekybą. Vakar Montrealo uoste, prie kviečių elevatorių laukė savo eilės apie 30 laivų, iš kurių penki laivai paėmė 1,400,000 bušelių kviečių. Daugumas šių laivų priklauso Belgijai ir Olandijai, bet vežami kviečiai daugiausia į Angliją ir Vokietiją.

Niekados viena diena Montrealo uostas nematė tiek daug laivų. Manoma, kad greitu laiku prie švento Lauryno upės esamuose uostuose į laivus bus suleista apie 140,000,000 bušelių javų.

Klaipėdoj Jau Įsigalį Lenkai

Nemunas Taip Pat Greitai Virsiąs Lenkų Keliu

TORONTO, Ont., Geg. 26.—Vakar vakare masiniam Toronto lietuvių susirinkime kalbėdamas Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Centro Komiteto sekretorius draugas D. M. Šolomskas pareiškė, kad Klaipėdos uosto komisija sudaryta pusiau iš lenkų ir lietuvių. Kitaip sakant, uostą pradeda valdyti ne vien lieuviai, bet ir lenkai.

Taip pat ir Nemunas greitu laiku būsiąs lenkų, nes Lietuvos valdžia sutikus leisti lenkams laivais vežti savo prekes į Klaipėdą.

D. M. Šolomsko manymu, dabartinė Lietuvos valdžia leis lenkams užviešpatauti Klaipėdoj ir Nemune, o ant galo ir visoj Lietuvoj.

Jei Lietuvos ponams pasidarys šilta, jis sako, jie su savo kapitalu pabėgs užsienin ir gyvens, kaip dabar gyvena Etiopijos karalių karalius.

Kalbėdamas apie Ispaniją pažymėjo, jog liaudies padėtis nėra taip jau beviltinga. Jei tik gaus užtektinai ginklų, liaudies armija sumuš priešus, kaip sumušė Rusijos Raudonoji Armija.

Fašistai nesą tokie stiprūs, kaip kam atrodo. Vokietijoj esą 100,000 komunistų. Prie to, slaptai veikiantis demokratinis frontas turįs 5 milijonus kovotojų.

Šeštadieni draugas D. M. Šolomskas kalbės Montrealo lietuvių koncerte, kuris rengiamas Rumunų salėj, 3486 Iberville St.

Atiduoti Saskačevano Provinciją Liaudžiai, Komunistų Obalsis

REGINA, Sask.—Besiartinant provincialiams rinkimams, Kanados Komunistų Partijos Saskačevano provincijos komitetas paskelbė rinkiminę platformą, užvadintą: "Atiduoti Saskačevano provinciją liaudžiai."

Platforma susideda iš 7 punktų:

Demokratinė necionalė Kanados vienybė del socialio užtikrinimo.

Provincinis panaikinimas visuomeninių ir privatinių skolų.

Teisingas paskirstymas nacionalių pajamų—pakėlimas perkamosios jėgos.

Užtikrinimas tinkamų kainų farmeriams už produktus. Pigesnis pragyvenimas, pigesnės industrines prekes.

Pravedimas socialių ir darbo įstatymų ir atsigavimo projektai.

Duoti Saskačevano provincijai progą.

Įvesti civilių laisvių įstatymą.

Toronte Paliuosavo Iš Darbo 300 Gelžkeliečių

TORONTO, Ont. — Gelžkelių kompanijos paskutinėm dienom Toronte paliuosavo iš darbo 300 gelžkeliečių.

Sulyg kompanijų agento pareiškimo, Toronte ir visoj apylinkėj bus paleista iš darbo 1,235 darbininkai.

Sakoma, kad Montreale irgi bus atleista iki 1.000 darbininkų. 400 jau įblokšti į bedarbių eiles.

Atleidžia darbininkus ir iš kitų industrijų šakų.

ALASKOS ŽUVININKAI RENGIASI KOVOTI SU JAPONIJOS ŽUVININKAIS

SETTLE.—Japonijos žuvininkų per dažnas lankymasis Amerikos Suvienytų Valstijų pakraščiuose Alaskos žuvininkus ant tiek įpykino, kad šie rengiasi ginkluotam susirėmimui.

Pacifiko pakraščių Codfish kompanija į Bristolo įlanką, esančią Beringo jūroje, žuvininkams pasiuntė 24 šautuvus ir pakankamai amunicijos, o žuvininkų unija paskelbė, kad kovosianti su japonais, kurie su 13 laivų važinėja Pacifiko pakraščiuose ir tiesia tinklus.

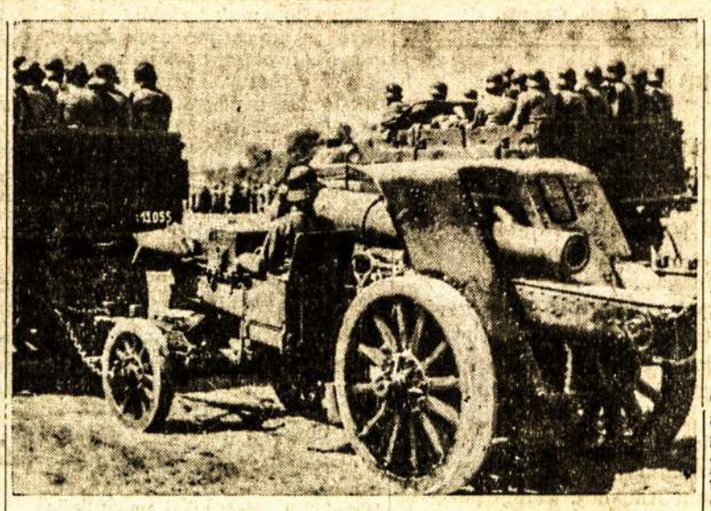

ČEKOSLOVAKIJOS ATSAKYMAS HITLERIUI
Kuomet Hitleris pradėjo grumoti Čekoslovakijai su ginklais, Čekoslovakija nenusigando, bet tuoj pastatė 500,000 gerai ginkluotų kareivių. Hitleris buvo priverstas susilaikyti. Čia matome motorizuotas Čekoslovakijos armijos vienutes vykstančias prie rubežiaus.

Patvirtina, Kad Kanados Fašistams Vadovybę Duoda Nazių Apmokami Agentai

PIRMIAU TOKIAS ŽINIAS SUTEIKĖ PROGRESYVIŠKI LAIKRAŠČIAI

Dabar Tą Pripažino ir Fašistų Veikimą Patikrinus Kanados Policija

OTTAWA, Gegužės 26. — Šiandien Kanados policijos viršininkai kurie tyrinėjo Kanados fašistinį veikimą, viešai paskelbė, kad naziška Vokietija diriguoja Kanados fašistų organizacijoms ir finansuoja jų propagandą.

Policijos viršininkai, kurių pavardės neskelbiamos, kad nepakenkus jų užsiėmimui, paskelbė, kad kaip vokiškai, taip ir angliškai kalbančios (žinoma ir kitomis kalbomis kalbančios) fašistų grupės šioje šalyje yra suorganizuotos ir užlaikomos Vokietijos nazių, kaipo pagrindinė jų jėga.

Investigatoriai patvirtina, kad naziai savo darbą veda per profesinius organizatorius dalinai atvirai, dalinai užsimaskavę ir už tai gauna iš Vokietijos iždo atlyginimą. Vieni iš tų agentų tiesioginiai tarnauja Vokietijos naziams, o kiti netiesioginiai.

Policija surado dokumentus, parodančius, kad Vokietijos naziai savo tikslų Kanadoje siekia, savo tarnams įsakydama Kanadoje įgyvendinti sekamus siekius:

Įsteigti Kanadoje svarbią fašistinę partiją.

"Kuoaukščiausia pastatyti antisemitizmą.

"Populiarizuoti Vokietijos nazių rėžimą.

"Pakelti Kanados prekybą su Vokietija.

"Suvienyti Kanadoje gyvenančius pusę milijono vokiečių į vieningą bloką.

"Populiarizuoti fašistines idėjas ir diskredituoti demokratines institucijas.

"Diskredituoti masonų organizacijas.

"Sukelti tarp įvairių rasinių ir religinių grupių neapykantą, kad Kanada iškilus pavojui būtų uždegta neapykanta ir negalėtų gintis."

Policija savo raporte nurodo, kad nazių veikimas vedamas trimis keliais: per organizacines grupes ir susirinkimus, pagelba mokyklų ir kempių ir per spausdintą propagandą. Dauguma brošiūrų ir pampletų yra atspausdinta Vokietijoje, o kitos parašytos Vokietijoje ir atspausdintos Kanadoje.

Tikrintojai patikrinę tą "literatūrą" joje nieko daugiau nerado, vien tik anti-demokratišką, anti-pacifistinę, anti-masonišką ir visų aukščiausiai anti-žydišką propagandą, su užbaiga "Heil Hitler."

Policija, nazių nagų Kanadoje prirodymui, Kanados valdžiai parodė daugybę dokumentališkų nuotraukų, antspaudų ir kitokių dalykų, parodančių, kad visas fašistinis judėjimas atplaukia iš Vokietijos.

Tas paskelbimas nazių agentams tapo aršiau bombos: visi Vokietijos konsulai teisinasi, kad tas netiesa, bet nuo to neatleidžia dokumentai.

Šio tyrinėjimo pareikalavo Kanados parlamento opozicinio bloko vadas, buvęs premjeras Benetas. Tačiau šią fašistų veiklą jau senai numaskavo progresyviški laikraščiai ir masės žmonių reikalavo ištyrimo.

Matyt, Benetas nori pasidaryti iš to sau politinio kapitalo ir pasiskelbti, kad jis atidengė Kanadai pražūtingą nazių veikimą. Tačiau ne tame svarba. Svarbu tas, kad ką sakė darbininkiška spauda, tą pripažino ir policija.

MONTREALE PRIE VIEŠŲJŲ DARBŲ GAUNA DIRBTI TIK FAŠISTAI

MONTREAL, Que. — Darbai prie pašalpinių projektų Montreale gaunami tik per fašistų agentus, turint atatinkamus laiškus iš fašistinių organizacijų, sako Ralph Norris, Daily Clarion korespondentas.

Fašistų Orlaiviai Pašėlusiai Bombarduoja Alicantę

ALICANTE, Gegužės 25. — Virš 100 fašistų orlaivių atskrido iš Mallorca salos ir su įnirtimu bombardavo šį pajūrio miestą. Nuo fašistų bombų žuvo 250 žmonių ir virš 1,000 sužeista.

Tai buvo viena iš didžiausių Ispanijos kare civilių žmonių žudynių. Turint omenyj, kad šis miestas turi tiktai 70,000 gyventojų, tai aukų proporcija daug didesnė, negu buvo Barcelonos bombardavime.

Fašistai dvi bombas numetė į miesto aikštę, kurioje šimtai moterų buvę susirinkę gauti maisto. Daugelis lavonų sudraskyti į gabalus.

NUMIRĖ T. GRIGIENĖ

HAMILTON. — Nespėjus palaidoti V. Čėsną, praeitą antradienį čionai mirė veikli ir nuoširdi draugė Teofilė Grigienė. Velionė buvo apie 40 metų amžiaus. Paliko nuliūdusi vyrą ir dukrelę.

Ją nespėjus palaidoti mirė senas hamiltonietis Matiukas.

JAPONAI MINISTERIŲ KABINETĄ DAUGIAU SUMILITARIZAVO

TOKIO, Geg. 26. — Japonijos militaristai atstatė iš karo ministerio vietos generolą Ugaki ir jo vieton pastatė Hirotą, buvusi užsienių reikalų ministerį. Taipgi įvyko ir kitokių pakeitimų, su kuriais visa Japonijos valdžia tapo daugiau sumilitarizuota. Manoma, kad su tuo bus pagriežtinti Kinijoje militariniai veiksmai.

Taip pat parvežė iš Kinijos 100 areštuotų kareivių, kuriuos sukišo į kalėjimus.

Iš to matosi, kad Japonijoj auga didelis nepasitenkinimas Kinijoje vedamu karu.

Ald. Smithas Torontiečius Vėl Išgelbėjo

Planai Panaikinti Miesto Tarybą Ir Įvesti Diktatūrą Atmesti

TORONTO, Ont.—Pereitą trečiadienį Toronto miesto Taryba atmetė kontrolierio Hamiltono įnešimą, kad miesto taryba būtų panaikinta, o miesto valdžia būtų sudaryta iš septynių, įvairių "sluogsnių" atstovų.

Didžiausią kovą prieš šį įnešimą vedė darbininkų aldermanai Smithas ir Salsbergas, o ypatingai Smithas.

"Jei miesto taryba būtų panaikinta, mes rastūmės pavojuje šios miesto patekimo į rankas galingos klikos," Smithas šaukė.

"Panaikinimas šios tarybos, kaipo legislatyvinio kūno, reikštų atėmimas apsaugos, be kurios nebūtų demokratijos," jis tęsė.

Po didelės kovos buvo balsuojama. Už Hamiltono įnešimą balsavo tik trys, o Smithą palaikė 20.

Nekurį laiką tokie pat reakcionieriai norėjo pravesti patvarkymą, kad balsuotojai turėtų balsuoti už tiek kandidatų, kiek reikia išrinkti. Tokiu būdu reiktų balsuoti ir už reakcingus kandidatus, jei darbininkai stoto tik vieną. Bet ir tuo laiku reakcionierių pastangos atimti iš žmonių demokratines teises buvo atmuštos.

Šios reakcionierių pastangos rodo, kaip jiems nepatinka darbininkų atstovų buvimas miesto valdyboj.

Meksika Prieš Fašistus Stato Daugiau Kareivių

MEKSIKOS MIESTAS.—Generolo Cedillo fašistinis sukilimas prieš demokratišką Meksikos vyriausybę dar tebesitęsia. To sukilimo numalšinti prezidentas Cardenas į San Luis Potosi valstiją pasiuntė daugiau kariuomenės ir išleido proklamaciją, reikalaujančią fašistus pasiduoti, garantuodamas jiems laisvę, jeigu laikysis teisingo gyvenimo.

Tarp El Gato ir El Borrego 40 maištininkų susprogdino taisomą traukinį, kuriame du geležinkeliečius užmušė ir keturis sužeidė.

Sukilę fašistai nesilaiko vienoj pozicijoj, bet būriais veikia po San Luis Potosi valstiją. To sąryšyje valdžia ant svarbesnių kelių išstatė savo sargybas, įsakė saugoti jūrų pakraščius ir pradėjo ruošti ant vagonų platformas, kad galima būtų gabenti artileriją.

POPIEŽIAUS ATSTOVAS MATO "ANTIKRISTĄ

BUDAPEŠTAS, Vengrija. — Gegužės 25 dieną čionai prasidėjo katalikų trisdešimts ketvirtas tarptautinis kongresas. Kongresą atidarė popiežiaus asmeninis atstovas, kardinolas Pacelli, kuris 100,000 piligrimų paskelbė, kad "antikristas" laikąs iškėlęs kumštį ir norįs sunaikinti katalikų tikėjimą. Todel jis liepė katalikams saugotis nuo visokių reformų.

DIDELĖ RIKIMINĖ KOVA SASKATCHEWANO PROVINCIJOJ

REGINA, Sask. — Kadangi šios provincijos valdžios rinkimai įvyks birželio 8, šiuo laiku po visą provinciją eina didelė rinkiminė kova. Visos partijos veda nepaprastą agitaciją.

Kas įdomiausia, tai kad Social Credit Lygos šaukiami mitingai būna didžiausi.

Progresyviai darbininkai turi nominavę du kandidatus, bet šale jų norima pastatyti ir CCF kandidatus. To rezultate, gali įvykti balsų suskaldymas.

KIRKLAND LAKE, Ont. — Atplyšęs uolos šmotas užmušė mainierį Ivan Booth. Jis buvo 38 metų amžiaus. Liko žmona ir 2 vaikai.

BERLYNAS, Geg. 26. — Vokietijos spauda siūlo diplomatinius žodžius pakeisti jėga.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIE BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Kanados Jaunimas Ant Teisingo Kelio

Nors trečias Kanados Jaunimo Kongresas buvo kiek mažesnis, kadangi nekurie dvasiškiai agitavo krikščioniškas organizacijas nedalyvauti, tačiau galima sakyti, kad kongresas buvo labai pasekmingas. Pirmiausia tuomi, kad jame dalyvavo atstovai nuo įvairių jaunimo organizacijų, o antra—jo darbai buvo labai atatinką šių dienų sutuacijos reikalavimams.

Kongrese dalyvavo, galima sakyti, visokių pažiūrų organizacijų atstovai, pradėdant Jaunųjų Komunistų Lygos atstovais ir baigiant Jaunųjų Katalikų Draugijos atstovais. Ir toks pažiūrų įvairumas, tačiau, nesutrukdė kongresui išsilaikyti vieningai besvarstant visus jaunimo reikalus.

Kongresas griežtai pasisakė prieš padlock įstatymą ir išnešė reikalavimą, kad Kanados valdžia panaikintų jį. Kongresas pasisakė už kovą demokratijos išlaikymui Kanadoj. Taipgi pasisakė už kolektyvį apsigynimą, tai yra, kad Kanada kooperuotų su taikos ieškančiomis šalimis agresijos sulaikymui.

Šis Kanados Jaunimo Kongresas parodė, kad jaunoji Kanados karta išsijudina į veikimą ir nesiduos reakcionieriams išnaudoti ją. Kaip aiškiai ji permato visas reakcijos pinkles, parodo vieno delegato iš Montrealo pareiškimas: "Komunizmas neapibudintas todel, kad, kaip Hon. T. J. Connan nurodė, tą įstatymą būtų galima panaudoti prieš tuos žmones, kurie yra komunistais, bet jie patys nemato," jis pareiškė, kalbėdamas apie padlock įstatymą. Reiškia jaunimas supranta, kad tas įstatymas sutvarkytas taip, kad jį būtų galima panaudoti prieš kiekvieną, kuris tik bus ant kelio fašistinei valdžiai. Juk galima pasakyti, kad ir liberalai yra komunistais, tik jie to nemato, ir persekioti juos. Faktinai tas įstatymas tą ir reiškia.

Kalbant apie jaunimo kongresą negalima praeiti nepaminėjus, jog toks gražus jaunimo susibūrimas po Kanados Jaunimo Kongreso vėliava savaimi neišdygo. Tai Jaunųjų Komunistų Lygos ilgų metų pastangos. Buvo įdėta daug darbo ir jėgų, kol Kanados jaunimas buvo sukviestas į Pirmą Kanados Jaunimo Kongresą. Jaunųjų Komunistų Lygai tenka padėkoti už tokį vaisingą darbą.

Užtenka Prirodymų Kas Fašistai Yra

Skaitytojai turbūt jau pastebėjote iš spaudos, kad pastarųjų kelių mėnesių bėgyje buvo sutriuškinti net keli fašistų sukilimai prieš vietines valdžias. Rumunijos valdžia sučiupo fašistus besirengiant prie ginkluoto sukilimo, kad nuvertus karaliaus valdžią ir įsteigus prohitlerišką fašistų diktatūrą. Brazilijos fašistai buvo sukilę ir net prezidento rūmus apsupę. Šiomis dienomis sukilo Meksikos fašistai. Kiek anksčiau buvo suplanavę nužudyti prezidentą.

Ką tas parodo? Tas parodo, kad fašistai visur eina su jėga ir peiliu. Taipgi, kad jie eina ne vien prieš darbininkiškas valdžias, bet ir prieš demokratiškas ir net prieš reakcines, jei jos neužtektinai su jais. Tie visi sukilimai taipgi iškėlė viršun, kad veik visų šalių fašistų sukilimų užpakalyje stovėjo Vokietija arba Italija. Vienu žodžiu tariant, tie sukilimai parodė, kad fašizmas savo tikslo siekia per jėgą, per kraują, per baisiausį griovimą, kaip kad matome Ispanijoj ir kitur. Tai barbariškiausias judėjimas, kokį kada nors buvo galima užtikti. Jis užsimojęs sunaikinti viską, kas tik stovi jam ant kelio: nušluoti ne tik demokratines valdžias, bet ir reakcines, jei tik jos neturavoja Vokietijos ir Italijos fašistų politikai. Tai baisiausia kampanija prieš demokratiją, taiką ir progresą.

Tokį baisų slibiną nugalėti bus galima tik visiems fašizmo oponentams bendrai kovojant. Fašizmo sumušimui neužtenka komunistų arba socialistų pastangų atskirai. Prieš jį turi susijungti į vieną bendrą frontą ne tik socialistai, komunistai ir jų pasekėjai, bet ir liberalai ir kiti, demokratiškai protaujanti žmonės. Kita, su tuo slibinu skaitytis taipgi negalima. Leisi jam naudotis tomis pačiomis demokratinėmis teisėmis—nepajusi, kaip tos visos demokratinės teisės bus sunaikintos. Demokratija gali naudotis tik geros valios žmonės, o ne tokie barbarai, kurie jau milijonus žmonių po visą pasaulį paskerdė ir dar daugiau skerdžia.

Kas dar svarbu pažymėti, tai kad fašizmas nėra koks atskiras judėjimas, kaip kad kai kas aiškina. Tai ne vidurinės klasės arba antimonopolistų judėjimas. Tai tik maskos, kuriomis fašizmas dangstosi. Tikrenybėje fašizmas yra finansinio kapitalo judėjimas. Už tai į fašizmą negalima žiūrėti vien tik iš vienos pusės, tai yra tik į organizacines jėgas. Jo šaknys giliai įsiskverbę į visokias įstaigas. Jo rankose bankai ir kitos įstaigos. Štai kodel jis taip galingas. Štai kodel iš jo pusės gręsia toks didelis pavojus.

Dar Didesnė Katastrofa Prieš Pat Akis

Nekurį laiką atgal buvo rašoma veik visuos laikraščiuos, kad artinas krizis. Dabar apie tai neberašoma, bet dar aiškiau pasako skaitlinės, skelbiamos įvairių statistinių biurų. Tomis skaitlinėmis remiantis, Kanadoj reiškiasi du labai nepageidautini apsireiškimai.

Pirmoj vietoj, atleidinėjimas darbininkų iš darbo. Kai kuriose vietose darbininkus atleidžia šimtais ir tūkstančiais. Darbas visose industrijose, išskiriant tas, kurios susirišę su kariška gamyba, mažėja ir mažėja.

Kita, bedarbių skaičius nuolatos auga. Ir ne tik auga, bet ir jų padėtis blogėja. Pavyzdžiui, Kalgaryje ir Vankuveryje šimtai bedarbių desperatiškoj padėtyj. Abiejose vietose bedarbiai, protestuodami prieš tokią padėtį, susikraustė į budinkus ir atsisako išeiti, kol negaus pašalpos.

Tokios desperatiškos padėties laukia ir daugelio kitų miestų ir miestelių bedarbiai ir būsimieji bedarbiai. Miestų ponai jau dabar pradeda skųstis stoka pinigų.

Valdžios kol kas neturi planų, kaip tą problemą išrišti. Federalės valdžios pastangos pakeisti Konstituciją, kad būtų galima įvesti apdraudą nuo nedarbo, sutinka opoziciją iš Hepburno-Duplesio ašies pusės.

Iš S.S.R.S.

Sovietų Sąjunga Turi Daug Chemikalų ir Naugių

Caristinėj Rusijoj, kuomet šalyje buvo labai mažai geologų, chemistų ir kitų žemės turtus tyrinėjančių mokslininkų, maža buvo ir supratimo apie žemės gelmėse ir net ant jos paviršiaus esančius turtus. Dabar, kuomet tūkstančiai geologistų vaikščioja po saulės kepinamas dykumas, šalčio užšaldytas šiaurines tundras, žmogaus nemačiusius milžiniškus miškus ir kalnus, atsirado visai kitoki daviniai apie šalyje esančius turtus. Šie mokslininkai surado, kad šalyje yra apščiai kiekvieno chemikalinio elemento, kurių iki šiam laikui chemijoje priskaitoma 92. Taip pat pagrindinių mineralų, kaip anglies, geležies, aliejaus, potašiaus, magnaso, durpių, fosforo ir aukso, yra daugiausia iš visų pasaulio kraštų.

Caristiniai geologai 1913 metais manė, kad Rusijoje randasi tiktai 3.2 nuošimčiai pasaulinės anglies, ką pripažino dvyliktame tarptautiniame geologistų kongrese. O septynioliktame tarptautiniame geologistų kongrese, atsibuvusiame Maskvoj, pripažinta, kad Sovietų Sąjungoj randasi 21 nuošimtis visame pasaulyje esančios anglies arba 1,654,361 milijonas tonų.

Geležies rūdų kiekiai dabar pasididino pušešto karto, negu jie buvo žinomi 1913 metais, o "juodojo aukso"—aliejaus šaltiniai net keturioliką kartų. Šis juodasis skystis, kuris maitina automobilius ir galingų garlaivių turbinas, dabar surastas ir palei Uralų kalnyną. Geologistų apskaičiavimu, jo nemažai randasi ir Sibiro lygumose ir tai geriausios rūšies. Mat Sibiro lygumos yra seniausia visame pasaulyje dirva, netoli 500 milijonų metų senumo, kas reiškia 200 milijonų metų senesnė, negu iki šiol žinomi senieji aliejų duodanti laukai.

Milžiniški Potašiaus Ištekliai

Iki Didžiojo karo pabaigos Vokietija buvo laikoma galingiausia chemijos srityje, nes josios laukuose buvo žinoma viena, iš svarbiausių chemijai žalių medžiagų—potašius. Ši žalioji medžiaga be cheminių svarbumų turi didelę vertę ir laukų trešimui. Dabar surasta, kad apie 83 nuošimčiai viso pasaulio potašiaus išteklių randasi Sovietų Sąjungoj, todel ji tapo cheminiai galingiausia.

Taip pat virš 73 nuošimčių pasaulyje esančio magnaso irgi randasi Sovietų Sąjungoje. Kola pusiausalyj atradus didelius fosforo išteklius buvo padvigubinta šio trešimui vertingo mineralo pasauliniai ištekliai.

Sovietų Sąjunga aukso iškasime dabar jau stovi antroje vietoje. Pirmiau aukso industrija buvo paremta ant rankų darbo, o dabar sumechanizuota—aukso kasyklose veikia moderniškos mašinos. Šale to, tyrinėtojai vaikščioja po neištyrinėtas vietas ir atranda naujus aukso klodus. Kai kur randa tiesioginiai šmotuose. Uraluose buvo atrastas aukso kavalkas net 36 kilogramų didumo. Kazakstano laukuose carizmo laikais nieko gero nebuvo, juose bastėsi vien klajūniškos gentys, o dabar tuose laukuose jau iškasama varis, cinkas ir kiti negeležingi metalai. Netoli Inder ežero atrasta milžiniški boro druskų ištekliai.

Kuo Remiantis Surandami Metalai

Sovietų Sąjungos geologistai mineralų ieškojimą remia ne ant laimės, kad nuėjus į laukus ką nors rasi, o gal ne, bet ant mokslinių išskaičiavimų. Štai kur dabar randasi didžiosios Sibiro lygumos, apskaičiuojama, kad prieš 200 milijonų metų buvo kalnai lygūs Alpiams ir jie susijungė su Uralų kalnais ir Alpiais. Tačiau del vulkaniško veikimo smuko žemės paviršius į žemės vidurius, vienoj vietoj užleisdamas vietą jūromis, kitoj vietoj susiformavo lygumos. Ant šios žemės judėjimo istorijos ir remiasi mineralų ieškojimas, kuris beveik visuomet būna tikslus.

TORONTO REAKCIONIERIAI NORI ĮVESTI DIKTATŪRĄ

TORONTO, Ont.—Kontrolierius Hamiltonas siūlo dabartinę miesto valdybą panaikinti, o jos vieton pastatyti "grupę iš septynių," kuri kontroliuotų visus miesto reikalus.

Aldermanas MacGregor siūlo tarybą sumažinti ant pusės.

Bet atrodo, kad jų pastangos nueis ant vėjo.

MOKINA KAIP GINTI SAVO ŠALĮ

Kinijos kareivis aiškina valstiečiams, kaip kovoti prieš Japonijos įsiveržėlius, kurie be jokio pasigailėjimo naikina viską, kas tik jiems pakliūva.

Rašo K. Degutis

TREČIASIS KANADOS JAUNIMO KONGRESAS

Gimęs iš jaunimo trukumų, karo pavojaus, blogos ekonominės padėties ir politinio nepastovumo, Kanados Jaunimo Kongresas per paskutinius du metu žengė pirmyn dideliais žingsnias. Pradėtas kaipo forumas, kur visi galėtų pilnai išreikšti savo nuomonę; kur susitarimas ir veikimas galėtų būti suvienytas del sutikimo svarbių visiems jaunuoliams klausimų, judėjimas gavo tiek daug entuziastiško pritarimo, kad jis dabar stovi pirmoj eilėj ir turi toli siekiančią reikšmę tarpe jaunimo visose dalyse Kanados.

Trumpai Apie Jo Veikimą ir Tobulinimąsi Tarpe 2 Metų

Gegužės mėnesį 1935 m. "Kanados Jaunimo Seimas," įsteigtas Toronte, buvo lydimas suvažiavimo virš 400 delegatų nuo visų didelių jaunimo organizacijų ir keliolikos mažų veikiančių Toronte. Gegužės 22-23-24 dienomis 1936 m. Ottawoj įvyko pirmas visos Kanados Jaunimo Kongresas, sušauktas Tautų Lygos Org. ir Kanados Jaunimo Seimo, ko-operacijoj su kitomis jaunimo organizacijomis. Dalyvavo 456 delegatai iš visų Kanados dalių ir nuo visų didžiųjų, taip pat provincinių ir vietinių organizacijų. Deklaracija Jaunimo Teisių ir Kanados Jaunimo Aktas buvo pilnai priimti. Išrinkta 30 delegatų į Veikiantį Komitetą del atlikimo nustatytų darbų iki kito Kongreso. Taip pat buvo išrinkta delegacija, susidedanti iš 32, vykimui į Pirmą Pasaulinį Jaunimo Kongresą Genevoj, atstovaujanti visas svarbias grupes Kanadoj. Tas Kongresas įvyko rugpiūčio mėn.

Per 1936 metus Veikiantis Komitetas atliko šiuos darbus:

Suorganizavo susirinkimus del raporto iš Genevos Kongreso.

Varė plačią švietimo propagandos kampaniją del Kanados Jaunimo Akto.

Leido "Youth Forum"—oficialį Kongreso mėnesinį žurnalą.

Įsteigė Jaunimo Seimus visuose didesniuose Kanados miestuose.

Suorganizavo Ontarijos Farmų Jaunimo Kongresą, su Ontarijos Farmerių Sąjungos kooperacija.

Gegužės 22-23-24, 1937 metais, Montreale, įvyko antras Jaunimo Kongresas, kuriame dalyvavo 730 delegatų. Visų didžiųjų Kanados francūzų organizacijų dalyvavimo sąlygos buvo priimtos ir suvienytas frontas sudarytas su katalikais. Pasisakyta už suvienytą veikimą, liečiantį visus klausimus. Gautas pasveikinimas nuo Kanados ministerio pirmininko. Programa rėmė jaunimo vystimo projektus prie visokių amatų, ir kolektyvų nusistatymą prieš agresiją iš vidaus ir lauko—fašizmą.

Per 1937 metus Veikiantis Komitetas atliko šiuos darbus:

Švietimo kampanija buvo varoma per įsteigimą vasaros stovyklų.

Sustatė vietinę ir provincialę programą del jaunimo mokinimosi visokiuose amatuose. Aktyvi kooperacija su valdžios agentūromis del sustatymo projekto.

Federalės ir provincialių valdžių paskirimas $2,000,000 del šitų projektų.

Internacionalės Taikos Dienos demonstracijų organizavimas, lapkričio 10. Tūkstančiai jaunimo dalyvavo.

Ir kiti svarbūs darbai atlikti.

Gegužės 21-22-23-24, 1938 m.

Šiame kongrese, kaip ir pirmuose, nuskambėjo toks pat aidas, tiktai daug aštresnis. Karo pavojui vis greičiau ir greičiau artinantis, artinantis naujam ekonominiam kriziui, jaunimas kelia savo balsą aukščiau, reikalaudamas valdžios, kad mainytų užsienio politiką, kuri yra Kanadai žalinga. Pavyzdžiui paėmė fortifikacijas Pacifiko krantų, tuo pačiu laiku pardavinėjimą karo medžiagos del didžiausio šio krašto priešo—Japonijos.

Kaipo narė Tautų Lygos Kanada yra pasisakius palaikyt kolektyvę apsaugą. Bet ji to nesilaiko. Nepalaikymas aliejaus sankcijų prieš Italiją ir pardavimas karo medžiagos agresoriams, reiškia, kad mūsų valdžia visiškai sutinka su jų politika. Priimdama kontraktus statymui orlaivių del Čamberlano valdžios Kanados valdžia palaiko jo politiką. Taipgi atsisako nuo palaikymo demokratinių valstybių, o užtaria agresorius.

Kanados Jaunimo Kongresas tokią valdžios politiką pasmerkia ir paduoda patarimus, kuriuos sekant Kanada paduotų pavyzdį kitoms dominijoms, tada ir Čamberlano politika būtų priversta keistis. Jeigu tas būtų padaryta, tai Britų Imperija paliktų didžiausia taikos gynėja, ypatingai jeigu ji veiktu su kitais demokratiniais kraštais.

Kongresas išreškė reikalavimą, kad parlamentas pravestų įstatymus, kurie leistų Kanados žmonėms per parlamentą kontroliuoti Kanados užsienio politiką.

Tarp kitų reikalavimų, yra ir šie:

Kad padėti nuo fašizmo ir agresijos nukentėjusiems, ypatingai Ispanijoj ir Kinijoj.

Kad pritarti Suvienytu Valstijų sekretoriaus Cordell Hull planui suteikti namus įvairiose valstybėse del politinių pabėgėlių nuo agresijos ir fašizmo. Kanada turėtų būti pirma iš tų valstybių, kurios padėtų jiems.

Kad būtų panaikintos militaristinės instrukcijos visose mokslo institucijose.

Kad būtu duodamas taikos mokslas mokyklose, per mokinimą tikrų žinių apie šiandieninę pasaulinę situaciją iš teisingų istorijos knygų.

Kad panaikinti Kanados apsiginklavimo plana, nes mūsų valdžia nesilaiko kolektyvės apsaugos. Ir kad tie pinigai būtų paskirti del visuomenės labo.

Kad tie visi reikalavimai, liečiantieji Kanados užsienio politiką, būtu įvykdyti. Kanados Jaunimo Kongresas ragina visus taikos mylėtojus (kas jos nemyli?) stoti petys į petį ir reikalauti, kad Kanados valdžia apsvarstytų ir paklausytų šitų Kanados jaunimo reikalavimų.

Kongresas perspėjo valdžią, kad jeigu tas nebus išpildyta, tai Kanados vienybė daug nusilpnės, nes jokia Kanados valdžia, kuri nekreips dėmės į jaunimo reikalavimus negalės tikėtis, kad Kanados jaunimas ims dalį kare del gynimo jos politikos.

Šis Trečias Kongresas patvirtino savo įsitikinimą, kad kiekvienas individualas turi turėti demokratiškas teises, kad laisvė ir tiesa paliktų Kanadoj.

Kongresas stovi prieš tuos, kurie propaganduoja už sekcionalizmą ir provincionalizmą; jis stovi už didesnę Kanados vienybę.

Nesenai federalė valdžia paskelbė, kad šiemet paskirs $2,500,000 del jaunuolių vystymo amatuose ir profesijose.

Kaip kuriose provincijose per praeitus metus jauni vyrai ir moterys tuomi pasinaudojo. Šitais metais tas darbas bus dar daugiau praplėsta, kad paliestų visas amatų ir profesijos šakas. Ant visų šitų projektų yra išrenkamos komisijos iš didžiųjų jaunimo organizacijų, religinių grupių, švietimo komisijos, Trade-Unions ir t.t. Šitos komisijos turi būti be politinių pažiūrų. Komisijos darbas—visada svarstyti jaunimo būvio pagerinimą ir statyti planus del projektų įvykdymų.

Kongresas svarstė tokius klausimus, kaip kad meno, kultūros, mokslo, bedarbės—kaip galima atitaisyti atlyginimą, valandas, atostogas, abelnai, kaip pagerinti ekonominę padėtį Kanadoj.

Šitie klausimai buvo labai atydžiai svarstomi, ir priėjo prie labai gerų išvadų.

Reikalaujama, kad mokslo galimybės būt padaugintos, kad valdžia padidintų skaičių stipendijų ir sumažintų universitetų metinius mokesčius, nes dabar daug studentų esą priversti sustoti ėjus mokslan dėlei stokos lėšų. Kad Albertoj sausros paliestoj srityj būtų duota pagelba ūkininkų vaikams, nes dabar yra tokių atsitikimų, kaip vienas delegatas iš Saskatchewan pareiškė, kad kur randasi keletas mergaičių šeimoj, tai į mokslą vieną dieną eina viena, o kitą dieną kita, nes tarp jų yra tik viena suknelė.

Mokytojai irgi turi blogas sąlygas. Mokinas apie 70 vaikų 6 skyriuose mokesčio gauna $150 į metus.

Buvo propanuojama, kad vidurinėse mokyklose būtų mokinama apie lyties dalykus.

Šis Kongresas pasmerkė blogas darbo aplinkybes ir propogavo už 40 val. sąvaitę.

Kongresas vienbalsiai pasisakė prieš Duplesio diktatūrą ir reikalauja, kad federalė valdžia panaikintų tą nedemokratinį įstatymą.

Reikalauja, kad vienodos teisės būtų duotos visiems, nežiūrint į jų spalvą, tikybą, lytį ar politines pažiūras.

Reikalauja, kad teisingumo departamentas ištirtų veikimus ir programą anti-demokratinių organizacijų, kurios paskutiniu laiku kelia aukštyn savo biaurią galvą.

Rekomenduota, kad visi Jaunimo Seimai ir organizacijos studijuotų geležkelių klausimą. Bet dauguma stovi prieš susivienijimą.

Nors ir kaip propogavo katalikų ir kitų bažnyčių vadai prieš jaunuolių dalyvavimą Kongrese, vistiek buvo 26 francūzai katalikai, kurie išreiškė norą solidariai ir toliau testi kovas už pagerinimą jaunimo būvio.

Iš viso dalyvavo 567 delegatai nuo 469 organizacijų, atstovaudami apie 400,000 jaunų kanadiečių. Bažnyčias atstovavo 78 delegatai.

Šitas Kongresas kovojo, kovoja ir kovos už pataisymą ryšių ne tik tarp skirtingų nuomonių kanadiečių, bet ir tarp tautų.

Jeigu mes visi vieningai dirbsim už pagerinimą gyvenimo, prieš karą ir už demokratiją, tai mes tą viską turėsime, bet jeigu bus mūs tarpe sekcionalizmas, tai mūsų lauks tik prapultis.

Taigi, broliai, visi stokime už tuos reikalavimus. Tiktai petys į petį maršuodami mes atsieksim savo tikslą.

Lai gyvuoja ir auga Kanados Jaunimo Kongresas!

SMETONA NETRUKDO VOKIETIJOS NAZIAM ŠĖLTI KLAIPĖDOS KRAŠTE

KLAIPĖDA, Geg. 22.—Gegužės pirmą dieną Klaipėdos šaulių namuose buvo surengtas gausus nazių politinis mitingas. Į mitingą atvyko iš Vokietijos Kylio miesto policijos viršininkas ir stormtruperių viršyla Meyer Kwade.

Apart jų, mitinge kalbėjo nazių konsulas Klaipėdai ir tulas Šelmatas, itariamas šnipystėj. Visi jie niekino Lietuvą ir grąsino Klaipėdos atplėšimu nuo Lietuvos. Smetonos policija tiem gaivalam visai netrukdė.

Darbininko Akim Žiūrint

Hitleris buvo užsimojęs panašiai pasielgti su Čekoslovakija, kaip kad pasielgė su Austrija: išgązdinti ginkluotom jėgom ir priversti pasiduoti.

Bet Čekoslovakija nenusigando. Vietoj pasiduoti, ji pasiuntė parubežin 500,000 vyrų pasitikimui nazių. Bet tie nepasirodė—nedrįso.

* * * * *

Kas pilnai supranta tokių įvykių reikšmę, tas dabar mato, kokį didelį smūgį gavo Hitleris.

Tokio smūgio jis nėra gavęs per visą jo viešpatavimo laiką.

* * * * *

Tas faktas parodo, kad jei visos taikos trokštančios valstybės tvirtai išstotų prieš agresorius, jie turėtų nusileisti.

Visa nelaimė tame, kad demokratiškų ir taikos trokštančių šalių valdžios elgiasi visai priešingai.

* * * * *

Buvo pasirodę žinios, kad Lenkija įteikus Lietuvai notą, protestuojančią prieš tai, kad tautininkų iškeptoj konstitucijoj paliekami žodžiai, pažyminti, jog Lietuvos sostinė yra Vilnius. Tačiau tolimesnių pranešimų neteko pastebėti. Nežinia, kaip tas klausimas užsibaigė, ar jis buvo tik prasimanymas.

Lietuvos valdžia labai negerai daro neduodama paaiškinimų tokiais svarbiais reikalais.

* * * * *

Kanadian Pacifik gelžkelių kompanijos pirmininkas Beatty nurodo, kad gelžkelių sistemų apjungimas sutaupytų 75 milijonus dolerių.

Tačiau, kiek atrodo iš spaudos diskusijų tuo klausimu, tai tos sutaupos tektų C.P.R. šėrininkams, o visuomenei naudos nebūtų visai, priešingai, daug darbininkų netektų darbo.

* * * * *

Karas atneša sunkumus ne tik tenai, kur eina mūšiai. Jis paliečia žmones ir užpakaly.

Pavyzdžiui, nekuriose Japonijos dirbtuvėse, kaip praneša pačios Japonijos statistinis biuras, darbininkai ir darbininkės dirba po 20 valandų į parą.

* * * *

Kadangi Kingstono (Jamaicoj) gatvių valytojai išėjo į streiką reikalaudami mokėti $7.50 į sąvaitę, policija juos bedemonstruojančius užpuolė ir vieną motiną ir du jos sūnus nušovė.

Dar to negana, Anglija siunčia kruizerį policijai talkon.

* * * * *

Nekurių laikraščių vedami "šiaudiniai" balsavimai rodo, kad dauguma kanadiečių radio mylėtojų Canadian Broadcasting Corporation programų visai neklauso, nors už jas moka po $2.50 į metus.

Daugumas siūlo CBC visai panaikinti, o su tuo ir radio mokesčius. Neprigulmingos stotys duodą geresnes programas. Kita, iš Suvienytų Valstijų esą galima gauti dar geresnių programų.

* * * * *

Kad rengiamasi baisiam karui, tai parodo ir šis faktas:

Kanados Chemijos Institutas registruoja visus chemikus, norėdamas sužinoti, kas kokį chemišką darbą galėtų dirbti atsitikime karo.

Klausimai buvę pasiųsti 2,000 chemikų. Iš to skaičiaus 1,100 davę atsakymus.

* * * *

Netoli Clevelando, Suvienytose Valstijose nukrito orlaivis su 10 pasažierių. Visi pasažieriai užsimušė.

Nesenai nukrito su 9 pasažieriais, kurie taipgi visi žuvo.

Kaip pasirodo, tai nelaimių ore įvyksta taipgi daug, nors oru kelias platus.

* * * * *

Kada pernai buvo keliamas organizacinis fondas, tai torontiečiai visai nėmanė, kad jie juomi pasinaudos. Kėlė fondą tik norėdami padėti kitoms kolonijoms. Bet kaip dabar atrodo, tai torontiečiams jis taipgi davė namažą naudą.

Draugas Kilikevičius išdavė labai įdomų raportą iš maršruto. O Westone jo prakalbos pasiklausę į ALDLD įstojo net 6 draugai.

Šiemet organizacinio fondo kėlime reiktų dirbti daug smarkiau, negu pernai.

* * * * *

Torontiečius kitos kolonijos bara, kad mažai gavo norių į ALDLD.

Torontiečiai turėtų atsikirsti bardami kitas kolonijas gavime mažo skaičiaus naujų narių į Komunistų Partiją. Torontiečiai gavo 15 naujų komunistų.

J. Yla

Lietuvoje

ANTSTOLIŲ PAREIGOS DAUGIAU ĮVERTINAMOS UŽ ŽMONIŲ TURTĄ

Panevėžys. — Praeitų metų gruodžio 27 dieną Panevėžyje per gaisrą smarkiai apdegė ir nuo žaizdų mirė Antanas Petrauskas, kilęs iš Klaipėdos. Velionis buvo neturtingas. Mirdamas paliko tiktai vieną seną sidabrinį laikrodį. Kadangi nei giminių, nei artimųjų jis neturėjo, tai paliktas turtas — sidabrinis laikrodis buvo pavestas saugoti teismo antstoliui. Laikrodį antstolis saugojo paskirtą laiką, o kai praėjo saugojimo terminas, jį iš varžytinių pardavė už keturis litus 60 centų.

Na, o antstolis už laikrodžio saugojimą paskaitė 10.40 lt. ir už pardavimo ceremonijas penkioliką litų, tokiu būdu antstolis ne tik sudorojo velionies paliktą turtą, bet velionis dar antstoliui pasiliko skolingas netoli 20 litų. Dabar anstolis ieško ar neras kur velionies palikto kito turto, nes jam reikalinga atgauti "nuostolius" už laikrodžio saugojimą.

Tur būt ir vėl tas ieškojimas ne už dyką. Laimė, kad tas Petrauskas miręs, kitaip jis ne tik kad dabar laikrodžio neturėtų, bet ir antstoliui būtų prasiskolinęs iki ausų.

BERČIŪNŲ KURORTAS RENGIASI SEZONUI

Panevėžys. — Kaip ir kituose kurortuose, taip ir Berčiūnuose pirmomis dienomis gegužės buvo jaučiamas priešsezoninis judėjimas. Kai kuriose vilose kambariai ir butai jau išnuomuoti. Senesnės vilos remontuojamos, visur taisomos aikštės ir darželiai. Tikimasi, kad šiais metais kurorto administracija kiek pagerins bendrasias maudykles, kurios del užnešamo smėlio paskutiniu laiku sumažėjo.

SPAUSTUVIŲ DARBININKAI ŠVENTĖ GEGUŽĖS PIRMĄJĄ

Lietuvos spauda praneša, kad Gegužės Pirmoji Kaune praėjusi ramiai. Kadangi ši darbininkų šventė šiemet išpuolė sekmadienį, tai krikščioniškos įmonės nedirbo, tad ir švęsti niekas jose neketino. Daugelis žydiškų įmonių turėję dirbti, bet kai kurios nedirbo. Tą dieną neišėjo net du žydų dienraščiai. Išėjo tik "Idiše Štime" viena laida, bet ir ta pati spausdinta ne savoj spaustuvėj.

Tas parodo, kad spaustuvių darbininkai paminėjo tarptautinio solidarumo dieną.

RUDENĮ PRASIDĖS SUSISIEKIMAS NAUJU GELEŽINKELIU

Biržai.—Siaurojo geležinkelio Joniškėlis-Panevėžys stat y b a šią vasarą bus baigta. Rudenį šia linija jau važinėsią traukiniai. Geležinkelių valdyba šiuo geležinkeliu paleisianti kursuoti automotrisas. Dvi automotrisos jau esančios užpirktos. Be to, šiais arba sekančiais metais bus pradėta tiesti siaurojo geležinkelio šaka į Joniškį. Ją pravedus, Joniškėlio miestelis pasidarys Lietuvoje didžiausiu siaurųjų geležinkelių mazgu.

NUTARĖ STATYTI GALINGĄ RADIO STOTĮ

Lietuvos ministerių kobinetas nutarė statyti galingą radio stoti, net 120 kw. galingumo. Greičiausia, stotis bus pradėta statyti netrukus apie Babtus.

VIENAS TEISMAS NUTEISĖ MIRTI, O KITAS ISTEISINO

Bajorų tekstilės fabriko darbininkas Juozas Numgaudis buvo apkaltintas senukų Bieliauskų, Šatraminų kaimo, Mosėdžio valsčiaus, gyventojų nužudymu ir praeitų metų spalių 28 dieną Šiaulių apygardos teismo nuteistas mirti.

Bieliauskai buvo nušauti jų pačių revolveriu, pinigus laikę krosnyje, kur rasta pinigų "gulykla."

Nubaustas Numgaudis padavė apeliacijos skunda. Proceso metu buvo ištardyti liudininkai, kurie sakė, kad tuo metu, kai Bieliauskai buvo nužudyti, Numgaudis buvęs Salantuose. Pats Numgaudis kaltu irgi neprisipažino.

Jo gynėjas advokatas Leonas įrodinėjo, kad Numgaudžiui apkaltinti įrodymų nėra, o jis tik yra auka susidėjusių jam nepalankių aplinkybių. Apeliaciniai rūmai neturėdami apkaltinimui įrodymų, pirmiau nubaustąjį mirties bausme Numgaudį išteisino.

LIETUVOS PRAVOSLAVAI APVAIKŠČIOS TIKYBINES SUKAKTUVES

Sako, kad nuo to laiko, kada rusų didysis kunigaikštis Vladimiras per tikybų varžybas pasirinko graikų tikybą ir joje leido apkrikštyti savo tautiečius Kijeve, jau sukakę 950 metų. Kadangi Kijeve žmonės jau nepritaria tokiems seniems dalykams, tai tas sukaktuves rengiasi paminėti Lietuvos pravoslavai ir sentikiai. Ta proga katedralinėje Kauno cerkvėje atsibus iškilmės.

Lietuvos stačiatikių metropolitas Eleuterius numato, kad kai bus leistas susisiekimas per administracinę liniją, tuojau apsilankys pas tenykščius stačiatikius, nes ir pastarieji turį priklausyti jo vadovybei.

NEPASITURINČIOS ŽYDAITĖS ĮSTEIGĖ PASOGINĘ DRAUGIJĄ

Nesenai Kaune įvyko pirmas nepasiturinčių ir norinčių ištekėti žydaičių susirinkimas. Šios merginos nutarė savotiškai kovoti prieš susidariusią joms nepalankią padėtį. Susiorganizavo, kad padėjus viena kitai ištekėti. Kiekviena narė įmokėjo po 10 litų įstojamo mokesčio ir kas mėnuo moka po 1 litą. Be to draugija dar gali turėti pajamų iš pašalinių šaltinių. Visos pajamos panaudojamos narių vedybų pasogoms.

Į pirmą susirinkimą atsilankė vienas rabinas, redaktorius, Kauno labdaringos ponios ir marga nepasiturinčių merginų publika, kurią sudarė tiek jaunos, tiek ir senos merginos. Kadangi šioji labdarybės forma pas žydus yra visiškai nauja ir nežinoma, tai žydų tarpe šiam reikalui jaučiasi šioks toks skeptiškumas ir kai kas jumoristiškai nusiteikęs net suka anekdotus.

VAIKAM IR POLICININKAM PRIŽIŪRĖTI ĮSTEIGTA POLICIJA

Kaunas.—Nuo gegužės 1 dienos Kaune pradėjo veikti dviejų naujų rūšių policija, kuri priklauso Kauno apskrities policijos vadui. Vienai policijos rūšiai pavedama rūpintis ir "prižiūrėti": mažamečius neprižiūrimus vaikus, besibastančius gatvėse bei kitose viešose vietose, teismo baustus ir iš auklėjimo įstaigų sąlyginiai ar laikinai paleistus.

Antroji policija pradėjo tarnauti teismo reikalams, kurios pareiga kaltinti prokuratūrai paliepus daryti kvotas ir sekti policijos daromas kvotas.

ANGLAI LIETUVOJE NORI PASTATYTI CEMENTO FABRIKĄ

Kaunas. — Teko patirti, kad viena anglų firma, kada Lietuvoje buvo pradėtas konkrečiau svarstyti cemento fabriko statymo klausimas, pasisiūlė pastatyti cemento fabriką prie Skirsnemunės. Cemento fabrikui statyti būtų sudaryta bendrovė, į kurią su savo kapitalais įeitų anglų firma. Anglai stato sąlygą, kad pusė akcinio kapitalo turėtų minėta anglų firma. Lietuvos atitinkamos įstaigos tą pasiūlymą svarsto.

Jeigu anglams tai pavyks, tai Lietuvoje jie turės kitą gana riebią karvutę, kurią šers ne anglai, bet lietuviai.

KITAS LIETUVOS BANKO KURJERIS PAKLIUVO UŽ GROTŲ

Kaip žinoma, praeitais metais sausio mėnesyje iš Lietuvos banko kasos dingo 58,000 litų. Toje vagystėje buvo įtartas ir suimtas kurjeris Peckus, kuris už 50,000 litų užstato iš kalėjimo paleistas.

Šiomis dienomis suimtas antras tuo metu buvęs Lietuvos banko kurjeris J. Dičpetris, kuris paskutiniu laiku tarnavo kitoje įstaigoje raštininku. Pas jį rasta ir pinigų.

Esą Dičpetris buvęs tvarkingas, kuklus, mokęsis dainuoti, bet po aferos Lietuvos banke persiskyrė su žmona ir gyvėno su kita. Dabar šis "tvarkingasis" besąlyginiai uždarytas į kalėjimą.

IR TREČIAS KALĖJIMO VIRŠININKAS ATSISĖDO Į KALĖJIMĄ

Iki šiam laikui kalėjimuose už įvairias vagystes sėdėjo Šiaulių sunkiųjų darbų kalėjimo viršininkas Iljesevičius ir Ukmergės kalėjimo viršininkas Veczemelis, o paskutinėmis dienomis savo kolegų keliu į kalėjimą nuėjo ir buvęs Kretingos kalėjimo viršininkas Morkus Akstinas.

Paskutinysis patrijotas valstybės pinigų nukniaukė keliasdešimts tūkstančių litų, kurių nesuskaitliuoja nei pati vyriausybė. Revizijos metu buvo rasta virš 50,000 litų trūkumų, pravedus tardymą suma sumažėjo iki 26,550 litų, o teismas teisė tiktai už 11,700 litų.

Kauno apygardos tardytojas dabar rengia teismui (o gal nutraukti) didžiulę Kauno kalėjimo revizijos bylą.

KAUNO LENKAI IŠKILMINGAI PAMINĖJO GEGUŽĖS TREČIĄJĄ

Gegužės trečioji yra lenkų tautinė šventė, primenanti 1791 metų konstituciją, kai buvo panaikinta absoliuti bajorų privilegija.

Toji šventė ir Kaune buvo iškilmingai paminėta. Iškilmių centru buvo Lenkijos atstovybė. Šaritkų bažnyčioje įvyko pamaldos, kuriose dalyvavo apie 300 vietinių lenkų, daugiausia iš įvairių Lietuvos vietų suvažiavusių dvarininkų ir atstovybės personalas, viso tpie 30 žmonių. Mišias atlaikė vienuolis Vaišnora. Po to Lenkijos atstovybės bute buvo sveikinimai. Lietuvos vyriausybės vardu sveikino Lozoraitis.

Vėliau Lenkijos ministeris Charvatas diplomatiniam korpusui surengė priėmimą.

PER KLAIDĄ NUŠOVĖ SAVO DRAUGĄ

Prie Semeliškių eigulių tarnavo tūlas Palionis. Jį pavaduoti atvažiavo jo brolis Mikas Palionis iš Nepriškių kaimo, Jėzno valsčiaus, ir pasiėmė brolio revolverį.

Mikas Palionis su Stanišausku buvo draugai, tad abu nuėjo į vakaruškas. Čia Mikas Palionis su kai kuriais jaunuoliais pradėjo kivirčytis ir rengės muštis. Vakaruškų dalyvis Junda norėjo smogti lazda Palioniui, bet tamsoje neatskyrė ir smogė šalia Palionio stovėjusiam Stanišauskui. Šis gavęs smūgį leidosi bėgti, o Palionis, manydamas, kad bėga ta, kuris smogė lazda Stanišauskui, pradėjo iš užpakalio į jį šaudyti. Taip Palionis besivydamas į savo draugą Stanišauskį paleido tris šūvius, kurių vienas pataikė ir buvo mirtinas.

IŠ PASŲ VIENĄ ŽODĮ JAU IŠBRAUKĖ

Lietuvoje išduodamuose užsienio pasuose Lietuvos atstovybėse ir konsulatuose užsienyje pasus vizituojant buvo įrašoma, kad pasas tinka keliauti visur, išskyrus Lenkiją ir Ispaniją. Dabar žodis "Lenkija" jau išbrauktas.

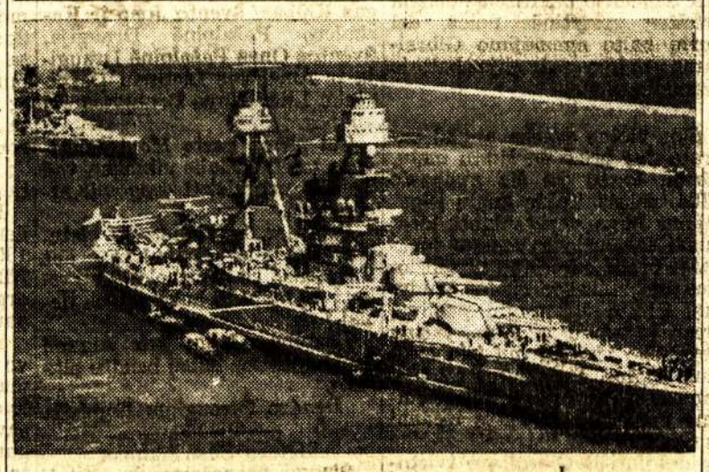

"POILSIUI"

Kariniai Suvienytų Valstijų laivai Los Angeles uoste, sugrįžę iš manievrų.

K. Kilikevičius

Pirmas Mano Maršrutas Po Kanados Lietuvių Kolonijas

(Tąsa)

Letbridge, Alta.

Veik po 20 valandų kelionės per Manitobos provincijos derlingas lygumas, per Saskatchewan sausros nukamuotus, dykumomis paverstus laukus, už 656 mylių nuo Winnipego pasiekiau pusėtinai gražų apie 10,000 gyventojų miestelį Medicine Hat, Alta. Čia tenka mainyti traukinį. Turėdamas valandą laiko atlankiau mūsų veikėjos montrealietės drg. P. Matulaitytės draugus ar gimines, t. y. vieną iš dviejų tame miestely gyvenančių lietuvių šeimų. Trumpai pasikalbėjus su jais grįžau stotin, kur ėmiau traukinį į Lethbridge.

Po 116 milių kelionės per pusėtinai gražias farmų apylinkes pasiekiau apie 14,000 gyventojų miestą Lethbridge.

Stotyje, ačiū mūsų laikraščiui Liaudies Balsui (jis supažindino mane su laukiančiais draugais). Susitikau su P. Gavėnu ir kitu draugu, kurio pavardę pamiršau. Trumpai pasikalbėję užėjome valgyklon. Pavakarieniavę su draugu P. Gavėnu nuvažiavome pas draugus Kunigiškius. Mat, draugų lethbridgiečių jau anksčiau buvo sutarta mane apgyvendinti keletai dienų pas juos.

Draugai Kunigiškiai pusėtinai ekonominiai įsigyvenę lethbrigiečiai. Turi dvejus namelius. Vienus išnuomuoja, kituose patys gyvena su dviem mokyklinio amžiaus sūneliais. Žmonės ne tik nuoširdūs mūsų judėjimui, bet ir asmeniškai labai draugiški. Aš pas juos gyvenau, kaip artimiausias jų giminaitis, kuris labai retai atvyksta svečiuos. (Per išgyventas keturias paras aš jaučiausi, kaip svečiuos). Už tokį nuoširdumą draugams Kunigiškiams aš reiškiu nuoširdžiausią padėką.

Lethbridge lietuvių koloniją sudaro 35 suaugusieji ir keliolika jaunuolių lietuvių. Apie desėtką lietuvių šeimynų turi įsigyję nuosavus namelius, kaip kurie net po porą. Vyriausias šio miestelio gyventojų pragyvenimo šaltinis, tai vasaros laike uždarbiavimai prie cukrinių runkelių auginimo. Dalis dirba C.P.R. kompanijai gelžkelius betaisydami ir yra anglių kasykla. Bendrai, didelė dauguma dirba prie sezoninių darbų.

Lietuvių organizuotumas gana pavyzdingas. Čia gyvuoja ALDLD kuopa iš 25 narių. Ši kolonija, nors lietuvių skaičium maža, darbštumu ir sąžiningumu klasiniuos reikaluos stovi pavyzdžiu kitoms kolonijoms. Šioje kolonijoje išsiauklėjo trys herojiški kovotojai dd. E. Zdanis, B. Alksnis ir J. Samuolis, kurie pasiaukojo tuomi, kuo darbininkas gali pasiaukoti. Jie nusistatė mirti ar gyventi, bet tarptautiniam fašizmui neleisti Ispanijos liaudį pavergti.

Man ten dalyvaujant draugai lethbridgiečian sušaukė porą organizacinių pasitarimų ir vieną masinį mitingą, kur dalyvavo virš 30 lietuvių. Mitingas ir pasitarimai praėjo gana geroje nuotaikoje, entuziastiškai.

Šioje kolonijoje, kiek man teko pažinti, daugiausia darbuojasi dd. P. Gavėnas, Kazokai, Kunigiškiai ir eilė kitų draugų, kurių gal nesuspėjau pažinti. Čia yra gražus būrys moterų, kurios, kiek draugai aiškina, rodo daug nuoširdumo darbininkų judėjimui. Su vilčia galima tikėtis, kad draugai-ės lethbridgiečiai savo organizacinio darbo uždavinius, kaip praeityje, taip ir ateityje garbingai atlikinės.

Šios kolonijos draugų patartas ir Hilcrest bei Coleman draugams pageidaujant, nutariau atlankyti ir tų kolonijų draugus. Ir tuo tikslu kovo 26 d. ryte su draugais Kazokais, vykstančiais į Calgary atlankyti savo sergančią dukrelę, aš išvykau iš Lethbridge link McLeod, kur atsiskyriau nuo sankeleivių, kad imti autobusą kelionei į Hillcrest-Coleman, Alta.

Hillcrest-Coleman, Alta.

Po valandos kelionės traukiniu iš Lethbridge, per ūkininkų apgyventą apylinkę, pasiekiau g r a ž i ai atrodantį Vakarinės Kanados apie 1,500 gyventojų miestelį MacLeod, Alta. Čia palaukęs apie septynias valandas pasigavau autobusą link anglių kasyklų apylinkės, Bellevue, Hillcrest ir Coleman, Alta.

Autobusu 60 milių kelionę per ūkininkų apgyventą apylinkę, dalį vėjo akėjamų dykumų, baigiau pasiekdamas Albertos kalnuotąją apylinkę ir anglių kasyklų sritis. Įvažiavus tarp nepaprastai aukštų kalnų autobusas sustojo. Jo vairuotojas sušuko "Bellevue!" Aš stoju išeiti iš autobuso. Tuo tarpu žiūrių pro langą ir matau du draugai sveikina mosykuodami rankomis. Išeinu. Susipažįstame. Tai draugai A. Maigis ir J. Grinius. Pastarasis man buvęs pažįstamas iš Lietuvos, kada karts nuo karto sueidavome pasižiūrėti net ir papraktikuoti šaulių kariško mustro. Drg. A. Maigis gerai žinomas tik iš susirašinėjimo, kaipo geras aktyvistas mūsų progresyviame judėjime.

Jiedu įsiviję mane į automobilį nusivežė į Hillcrest pas toje apylinkėje gerai žinomą aktyvistą drg. P. Matjošaitį. Drg. P. Matjošaičio neradome namie, mat, ir jis kitu automobilium su draugų buvo nusiskubinę manęs sutikti Bellevue, bet jaunesnieji draugai jį aplenkę.

Vos spėjus įžengti į draugų Matjošaičių gyvenamą namą ir susipažinus su drg. Matjošaitiene, tuojau ji apipylė įvairiais mūsų veikimą liečiančiais klausimais ėmėsi vaišinti mane su draugais. Bekalbant, bejuokaujant ir besivaišinant sugrįžo "pasitikęs mane" ir drg. P. Matjošaitis. Tai linksmo būdo energingas ir nuoširdus mūsų judėjimui draugas. Su juo, jo gyvenimo drauge ir auklėjamu mažu sūneliu susipažinus nesinori skirtis niekuomet nuo tokių žmonių. Kaip bematant jau ir už skaniais valgiais paruošto stalo. Pavakarieniaujame. Vėliau planuojame, ką toliau veiksime.

Aš su draugais A. Maigiu ir J. Grinium sutariame išeiti jų "miesto" apžiūrėti ir lietuvių atlankyti. Nueiname į Bellevue, pas mūsų judėjimo simpatiką drg. P. Daukšį. Jis batsiuvys. Pragyvenimu nesiskundžia. Gyviena, atrodo, linksmai, nors negaluoja. Pas jį atradome keliolika įvairių tautų darbininkų. Pasitarę išeiname su juo pasivaikščioti. Tariamės apie organizacijos kūrimą. Jis pritaria ir sutinka dalyvauti pasitarime ir stoti nariu, jei organizuosis ALD LD kuopa. Pasivaikščioję išsiskiriame.

Kovo 27-tą dieną, ryte penktą valandą jau mudu su drg. A. Maigiu autobusu keliaujame į antrą lietuvių angliakasių koloniją, Coleman. Už pusvalandžio jau ir ten. Ankstyvas sekmadienio rytas. Miestelyje jokio judėjimo nėra. Mudu nutariame neardyti ramumą besiilsiančių savo brolių tautiečių. Užėję į viešbutį vėliau valgyklon sulaukiame 9-tos valandos. Tuomet ieškome savo tautiečių. Suradimas sunkus, nes nors miestelis turi apie 2,500 gyventojų, bet gatvės be vardų ir be numerių. Bet ačiū drg. A. Maigio žinojimui, kaip kurių lietuvių gyvenamas vietas suradome. Buvome sutarę užeiti pas Šniečkus, bet mus pastebėjęs drg. M. Šatas pasikvietė pas Zabrauskus. Draugai Zabrauskai gana draugiški, vaišingi ir nuoširdūs progresyvio darbininkų judėjimo rėmėjai. Drg. M. Šatas jau įsigijęs puikų vardą darbininkų reikalus begindamas nuo bosų.

(Bus daugiau).

AMBASADORIAUS NAMAS

Suvienytų Valstijų ambasadoriaus Anglijai Mr. Kennedy vasarnamis, kurį jis su savo šeima užims ar jau užėmė. Nors šiuo laiku ir diplomatai turi sunkiai dirbti, tačiau jų darbas skaitomas lengviausiu.

KARAS NAIKINA VISKĄ

Karas naikina ne tik žmones, bet ir turtą. Sugriaunami gražiausi pastatai, tiltai ir t.t. Čia matom sugriautą tiltą Ispanijoj per mūšius tarp fašistų ir liaudiečių.

Liepos Mėnesyje Sukaks Vieni Metai Kaip Įsisteigė Kanadiečių Batalijonas

Rašo ROBERT KERR
Politinis Mackenzie-Papineau Batalijono Komisaras

Šiais metais liepos mėnesį sukanka metai, kaip oficialiai buvo įsteigtas Mackenzie-Papineau batalijonas Ispanijoj, nors ir prieš tai daugelis kanadiečių kovojo Jarama, Brunette ir kituose Aragono frontuose.

Nuo 1937 metų Dominijos dienos batalijonas labai pagarsėjo. Kovingas kanadiečių didvyriškumas Fuentes de Ebro, Huesca kovose, Teruelio, Seguras gynime, atlaikant įsiveržėlius, paskui kovos sulaikymui italų puolimo prie Ebro upės, Kanados vardą padarė gerbiamu po visą pasaulį.

Kanadiečių žygiai tikrai didvyriški. Už pavyzdį galima paimti dvidešimt penkius vyrus, jaunų kanadiečių vadovybėje, kurie privertė fašistų pėstininkus ir šešius tankus trauktis, nenukentėdami nei vienas.

Nemažas skaičius Kanados sūnų, pasiryžusiai kovojusių Ispanijoj už demokratiją, guli palaidoti po Ispanijos žemėmis. Jie pasiaukavo ne tik už Ispanijos laisvę, bet ir už Kanados išlaisvinimą iš reakcijos nagų ir didelio pavojaus iš fašizmo pusės.

Tie Didvyriški Kovotojai Žino, Kad Kanados Žmonės Su Jais

Neišsemiamą jėgą ir drąsą jiems suteikia žinojimas, kad Kanados žmonės juos remia, myli ir gerbia. Žinojimas, kad Kanadoj formuojasi didžiulis demokratinis judėjimas, kad kyla nepaprastas jausmas prieš biaurų "nesikišimo" paktą, — mūsų kovotojus stumia dar prie didesnio didvyriškumo. Kanadiečiai Ispanijoj tiki, kad judėjimas namie pasidarys ant tiek galingas, kad privers King valdžią atsirubežiuoti nuo užsienines Anglijos politikos, tarnaujančios fašizmui.

Prie to, Kanados žmonių jausmus mūsų kovotojai Ispanijoj patiria gaudami nuo "Draugų" paramą, dideliais kiekiais pasiųstą per šešis kartus. Šiuomi aš noriu išreikšti karščiausią padėką nuo visų dvylikos šimtų kanadiečių. Neužtenka žodžių išreiškimui, ką kanadiečiams reiškia cigaretai, pančiakos, šokoladai, pasiųsti "Draugų." Tai ženklas gyvo solidarumo. Tą kilnų darbą tęskite ir toliau. Ne tik tęskite, bet dar sustiprinkite, nes dabar jis dar labiau reikalingas. Birželio siuntinį padarykite dar didesniu.

Birželio pirmą dieną "Draugai" siunčia septintą siuntinį. Mums reikalinga tuojautinė jūsų parama. Paskutiniu laiku finansinė parama kiek sumažėjo. Bet Britiškos Kolumbijos komitetas ir šiuo sykiu rodo kelią. Per paskutinę sąvaitę prisiuntė dvi dovanas, susidedančias iš $75.00 kiekviena. Iš South Porcupine gavome $18.44. Tai pelnas nuo Pirmosios Gegužės koncerto. Lethbridge komitetas atsiuntė $17.35 nuo ULFTA moterų sekcijos ir Diamond City "Friends" komiteto. Timminso komitetas, kuris prisiuntė $16.90 nuo Val d'Orr mainierių. Port Arthur prisiuntė $8.48, surinktus paminėjime. Per Kanados lietuvių laikraštį Liaudies Balsą gavome $16.95 nuo lietuvių. Mes raginame visas organizacijas ir pavienius pasiskubinti pasiųsti aukas del birželio siuntinio.

Atminkite Sugrįžtančius Veteranus

Planuodami reguliarius mėnesinius siuntinius, taipgi turime atsiminti kitą svarbią "Draugų" pareigą—sugrąžinimą į normalų gyvenimą sugrįžtančių iš Ispanijos veteranų, iš kurių daugelis nekurias kūno dalis paliko ant Ispanijos laukų. Visa eilė sunkiai sužeistų, kaip tai W. Tough, M. Haldane ir Kelvin, kurie neteko kojų, neužilgo grįš Kanadon. Reikia tūkstančių dolerių jų išlaikymui ir medikalei priežiūrai.

Paminėkim Mak-Papiniečių Sukaktuves

Dominijos dieną (pirmą liepos) kanadiečiai Ispanijoj švęs pirmas jų garsaus batalijono gyvavimo sukaktuves. O kaip su mumis? "Draugai" ragina visas organizacijas surengti liepos mėnesį parengimus ar piknikus paminėjimui tų sukaktuvių ir supažindinimui masių su didvyriškų kanadiečių Ispanijoj istorija, pagerbimui žuvusių ir parėmimui gyvųjų ir nukentėjusių. Atžymėkite šias sukaktuves stiprindami draugus, organizuodami komitetus, keldami aukas del dovanų ir sveikatos pataisymo nukentėjusių. O virš visko, atžymėkite šias sukaktuves pakeldami galingą Kanados žmonių balsą, girdimą Ottawoj ir ant Downing gatvės, kad legaliai Ispanijos valdžiai būtų suteiktos teisės įsigyti reikalingus apsigynimo įrankius. Demokratinė Ispanija laimės! Demokratinė Ispanija turi laimėti! Padėkime tą dieną priartinti.

Pirma Gedemino Choro Kelionė į Toronto Miestą

ROCHESTER, N. Y.—Nei ne pajutome, kaip dvi sąvaitės praėjo nuo buvimo Toronte, 51 asmuo, trylika mašinų. Maniau iš tokio būrio atsiras akvatninkas parašyti šiek tiek apie mūsų ekspediciją į Torontą. Laukimas buvo veltui, tad prisieina pavėluotai nors trumpai parašyti.

Choras ne pilnas buvo, 2 choristų ir 3 chorišsčių truko, trijų iš vienos šeimos, Andersonų: Bill su Karoliu sirgo, o jų sesutė Evelin turėjo prižiūrėti, nes jų motina tik ką buvo sugrįžusi iš ligoninės, po operacijos. Andersonams didžiausia nelaimė: trys ligoniai į du mėnesiu. Gi Chore pasidarė nemažas trūkumas. O dviejų chorisčių merginų nevažiavimas nėra pateisinamas, na nenori ir nevažiuoja.

Prisirengimas Buvo Labai Nerangus

Buvo dėtos pastangos iškalno suorganizuoti reikalingą kiekį mašinų choristų nuvažiavimui ir apie kiek asmenų, kad suteikus laiko torontiečiams parūpinti butus nakvynei.

Dviem sąvaitėm prieš koncertą buvo apskaičiuota apie šešias mašinas ir apie 30 asmenų. O likusieji galinti važiuoti davė atsakymus: nežinau, nevažiuosiu, vėliau pranešiu. Tai, ve, kaip rochesteriečiai užklupome didesniame skaičiuje, negu torontiečiai tikėjosi. Tas buvo sudarę laikiną keblumą, nes torontiečiai norėjo visus draugiškai priimti, o prieš koncertą svečių buvo daugiau, negu vietų. Bet torontiečiams tas keblumas buvo lengvai nuveikiamas. Po koncerto jau buvo nusiskundimų, "kad mes neturime svečių" ir "mes neturime svečių." O vienas draugas, tai tiesiog darė išmėtinėjimą komisijai, kad jis buvo pasirengęs pamylėti svečius, "o ve man nedavėte nei vieno."

Važiavo 13 Mašinų

Daugelis rochesteriečių stebisi, kad net 13 mašinų buvo Toronte. Kiti net abejoja. Taigi ve paduodu visų mašinas: E. Voivodaitė, Cernauskas, Baltakiai, G. Valtas, Barzdaitis, Grižas, Bačiulis, Pulton, Cickevičius, Miller, Klimašauskas, Nowick, Morkūnas. Kiek buvo galima apskaičiuoti, tai buvo 51 asmuo. J. Morcan grįžo naktį atgal. Buvo abejota, ar nesudarys kliūčių per rubežių, bet kelionė į abi puses nusisekė gerai.

Toronto rengimo komisija planavo duoti pietus rochesteriečiams šeštadienį prieš koncertą toje pačioje svetainėje, bet pasirodė, kad tik košer lėkštės buvo . . . ir nebuvo galimybės kitur svečius pavaišinti.

Gal nekantriems rochesteriečiams ir atrodė, kad Toronto draugai lig tai nepaiso. Tačiau turime atminti, jog torontiečiai neturi tokių parankumų—svetainės priėmimui ir tas viską apsunkina, net padaro negalėjimą pasižmonėti.

Apie išpildymą programos, tai jau torontiečiai rašė. Rašėjas šios korespondencijos ir drg. V. Sukauskas gulėjome pas dd. Ylus.

Sekmadienio rytą su drg. Yla pavažinėjome po Torontą palei Ontarijos ežerą, plačiu bulvaru, pro daugybę pastatų ant pat pakraščio ežero. Iš čia pasukome į High Parką. Parkas gana įvairus, daugelis kalnelių, padengtų medeliais, kelias išrangytas, galima lengvai pasiklysti pirmą kartą važiuojant. Vietomis ir vandenio prūdai, na ir gulbės plaukioja, kas sudaro visą parko atmosferą. Ir šį parką torontiečiai vadina "vieta meilės išreiškimui." Iš čia pasukome į vidurinės klasės apgyventas vietas. Pastatai daugiausia plytų ir neprastesni už Amerikos. Gi darbininkų distriktai turi daug panašumo į Amerikos didmiečių pastatus iš lauko. Bet viduje, tai skirtinga tvarka, žinoma, gal ne visur taip yra, bet apie butą, kuris man žinomas, tai dvi šeimos vartoja vieną virtuvę, kambariai išmėtyti, vieni ant vienų lubų, o kiti ant kitų. Ir, anot šeimininkės pasakymo: "virtuvė, tai yra komunos."

Bet grįžkime atgal prie važinėjimo. Ve atvažiuojam į vietą, kur dideli reti medžiai apgaubę gražius pastatus, žalia žolė, trumpai nupiauta, dengia gana plačią apylinkę, kas sudaro skoningą pasižiūrėjimą. Drg. Yla sako: "Čia tai parlamento rūmai, o ant šios pievutės prieš šiuos rūmus mes laikėmė savo gegužinę. Tuomet buvo apie 30 tūkstančių." Sakau, gerai, kad leidžia. "O ką darys, turi leisti," sako drg. Yla.

Sugrįžome pas dd. Ylus ir iš čia nusiskubiname ant Dundas St., kur buvo paruošti skaniai pietūs visiems rochesteriečiams, su gražiu būreliu draugų-ių torontiečių. Draugės virėjos atsiprašinėjo, jeigu nepatiko iš valgių, nes girdi: "Vienas daiktas gamintas vienoj stuboj, antras kitoj, o čia sunešta, suvešta." Taip neturėjimas įrengimo ant vietos apsunkina priruošimą. Bet tas neparankumas nei kiek neatsiliepė ant valgių skonio. Ir draugės torontietės galite eiti bile kada į kontestą su amerikietėmis. Mes suprantame, draugai-ės torontiečiai, kad jūs skriaudėtės save su nakvynėmis ir visu priėmimu vien tik del mūsų patenkinimo. Taigi sakau, kad rochesteriečiai, buvę Toronte, yra pilnai patenkinti jūsų draugišku ir svetingu priėmimu. O kas liečia mus, tai jaučiamės savo prižadą išpildyti atsiteisdami už jūsų atvažiavimą 1937 metais. Tai dabar jūsų eilė pas mus.

Dalyvis

AUKOS PRIE MIŠKO DARBŲ

Miškų Darbininkai pirmą gegužės demonstracijoj Vancouver mieste nešė tokį karstą su kryžiais, vaizduojant skaičių užmuštų miško darbininkų. Kiekvienas kryžius reiškia vieną užmuštą darbininką.

Jau Turėjome Vieną Pavasarinį Pasilinksminimą

TORONTO. —Pavasaris—amžiną gamtos jaunystę skelbiantis laikotarpis, bet ne visuomet jisai būna gražus ir linksmas. Štai ir pas mus jisai pradėjo rodytis gana senai, bet vis protarpiais pasirodydavo šiurpios, šaltais vėjais ir lietumi nudažytos dienos. Nors medžiai pradėjo sprogti apie balandžio mėnesio vidurį, tačiau iki galutinai sulapojo ir išleido savo gražiuosius žiedus atėjo ir gegužės mėnesio pabaiga.

Gamta dažnai mėgsta pajvairinti savo periodą, šaltus vėjus ar lietus įkišti ne laiku, bet pas žmones yra įsigyvenus jų reikalų, išvažiavimų bei pasilinksminimų dienotvarkė, nuo kurios jie nenori nukrypti. Ypatingai ši dienotvarkė saugojama organizuotų darbininkų, kurie turi ištisas eiles organizacinių reikalų. Mat kapitalistinių grupių įvairūs važinėjimai aplink pasaulį nėra remiami ant jų ekonominių reikalų, tad gali būt ir atidedami, nuo to jų veikimas nenukentės, vien susitrukdys pasilinksminimai. Pas darbininkus kitos sąlygos: jiems klasiniai reikalai tenka spręsti ne tik dirbtuvėse, bet ir pasilinksminimuose, todel laikas yra labai brangus. Tokiu būdu prieš kiekvieną vasaros parengimą didžiausiu klausimu būna, ar parengimo dienoje gamta tinkamai tarnaus.

Praeitą sekmadienį lyg tyčia po kelių dienų didelių lietų pasirodė saulutė ir per visą dieną buvo gražu. Į žalias pievas, prie mažo miškelio į senobinę pikniką vietą suvažiavo virš poros šimtų lietuvių ir linksminosi iki vėlybam vakarui. Žodžiu, pirmasis vasarinis parengimas buvo gana pasekmingas.

Kiek girdėti, tai rengusios pikniką dvi stambiausios Toronto lietuvių organizacijos padarė nemažai ir pelno, kuris, žinoma, eis tų organizacijų reikalams.

B. D.

ANGLAMS VĖL GALI PRISIEITI KARIAUTI DEL GIBRALTARO

Pačiam šiaurvakariniam Afrikos kampe, kur iš Viduržemio jūrų išsikišęs sąsiauris susijungia su Atlanto vandenynu, stovi anglų valdomas Gibraltaro miestas. Sąsiaurio pakraščius dengia aukštos granitinės uolos, del kurių balto spindėjimo Gibraltaras yra įgavęs Anglijos baltojo dramblio vardą.

Šios vietos svarbą anglai suprato dar prieš du šimtu metų. Pirmu kartu jie čia atsibastė 1704 metais. Tokiu anglų įsigalėjimu buvo nepatenkinti kitoj pusėj sąsiaurio gyvenanti ispanai ir pradėjo kariauti už didžiosios ir gražiosios skalos valdymą. Pirmą ant anglų puolimą ispanai padarė 1727 m., tačiau nepavyko išmušti ten įsigalėjusius anglus. Praslinkus 52 metams, 1779 metais, ir vėl atnaujino puolimą. Šį kartą ispanai panorėjo tadu priversti anglus išsinešdinti iš Gibraltaro tvirtovės. Prasidėjo apgulimas, kuris užsitęsė beveik keturis metus. Apgulimo pabaigoj ispanai mėgino atakuoti su dešimčia laivų, kurie buvo "apšarvuoti" žaliais medžiais ir kamščiu. Tačiau anglai iš tvirtovės visus laivus vieną po kitam sudegino ir atplaukę anglų laivai išgelbėjo.

Anglai šią tvirtovę stiprino apsaugojimui į Viduržemio jūrą išėjimo, tikėdamiesi, kad kada nors iš jos reiks gintis nuo ispanų, ar francūzų. Tačiau paskutiniais dešimtmečiais dalykai pasikeitė, Anglija su Francija tapo artimomis draugėmis, o Ispanija irgi buvo paliovus būti neprietelinga anglams. Tik po fašistinio sukilimo, kada Ispanijoj pradėjo veikti Hitlerio ir Musolinio valia, atsirado Gibraltarui naujas pavojus. Dabar sąsiaurio kita pusė apstatyta vokiškomis ir itališkomis kanuolėmis ir bile dieną gali pradėti bombarduoti šitą "baltąjį dramblį."

Iš ALDLD 15 Kuopos Susirinkimo

FORT WILLIAM.—Čionai esančios ALDLD 15 kuopos susirinkimai įvyksta labai retai, kartais papuola per pusę metų tiktai vienas susirinkimas, tad tokiame susirinkime tenka apsvarstyti kitai pusei metų veikimą.

Susirinkimuose savikritikos būna tiek, kiek reikalauja organizuotas veikimas. Iš paskutinio susirinkimo paaiškėjo, kad jau apie pusę kuopos narių aktyviai dalyvauja organizacinio fondo vajuje. Taip pat, draugui Kilikevičiui pravažiavus, aldiečiai daugiau pradėjo lankyti į tarptautinius susirinkimus ir skaityti literatūrą. O tas matomai prives prie atsiskyrimo nuo bolių ir kitų dalykų, kuriems buvo sunaudojama nemaža laiko. Ateityje tas liuoslaikis bus sunaudotas klasiniams reikalams.

Šiame susirinkime buvo užgirtos trečio rajono konferencijos rezoliucijos. Svarstant unijistiniu klausimu pagamintą rezoliuciją, vienas narys išreiškė nepasitenkinimą dabartine miškų unijos vadovybės taktika, tačiau kitus perspėjo nuo nepasitenkinimo unija ir prižadėjo veikti del unijos sustiprinimo.

Daugiausia diskusijų sukėlė organizacinio fondo klausimas. Trečias rajonas pasiūlė mūsų kuopai sukelti 30 dolerių. Draugas Misevičius pareiškė, kad tą kvotą sukelti kiekvienam nariui išeina vos po vieną dolerį, o jis vienas apsiima sukelti penkinę, tad pasiūlė kvotą pasikelti iki 40 dolerių. Draugas Ambrosas Misevičiaus pasiūlymą parėmė, pareikšdamas: "Draugai, mes turime parodyti trečio rajono komitetui, kad jis daugiau mus nestatytų žemiau už redleikiečius. Žiūrėkite, Red Lake kiek yra lietuvių ir kiek pas mus, o jiems paskirta sukelti 35 doleriai. Tad pasididinkime kvotą ir ginkime lumberdžekių garbę."

Todel kvota buvo pasikelta iki 40 dolerių ir Red Lake aukso kasėjams paskelbtas "faitas." Ką sakote "čiomai?" Juk tai jums nuo mūsų nota!

Šiais metais į kuopos valdybą įeina: A. Sirgedas—pirmininku, P. Kunčys—finansų raštininku ir F. Ambrosas—protokolų raštininku.

F. Tumėnas
Kuopos Koresp.

ALDLD 162 Kuopa Rengia

PIKNIKĄ

Westone, Prie Drg. Masio Farmos
GEGUŽĖS 29 DIENĄ
(Sekmadienį)
Piknikas Rengiamas Organizacinio Fondo Naudai
Grieš Gera Muzika
Trokai veš nuo Gore Vale nuo 1-mos val. po piet.
P.S. Jei lis, piknikas bus nukeltas į kitą sekmadienį.
Reng. Komisija

Pranešimai

Montreal, Que.

Koncertas ir Svečiai

Gegužės 28 dieną, šeštadienį, 1938 m., ALDLD Pirmo Rajono Komitetas rengia paskutinį šiame sezone **Koncertą**, rumunų salėje, 3486 Iberville St., kampe Rachel St.

Programą išpildys Jaunimo Choras. Padainuos įvairių dainų ir duos kitų programos pamarginimų. Be to, turėsime iš Amerikos Suvienytų Valstijų svečių, būtent Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos centro sekretorių: žymų literatą ir visuomeninį veikėją **D. M. Šolomską**, ir buvusį Amerikos Lietuvių Meno Sąjungos centro sekretorių **P. Pakalniškį**.

Visi Montrealo lietuviai ir lietuvės kviečiami dalyvauti šiame paskutiniame ir labai įdomiame koncerte.

Laisva įžanga. Pradžia 8 valandą vakare.

ALDLD I Rajono Komitetas

Montrealo ir Visos Apylinkės Lietuvių Domei

Gegužės 29 dieną, ateinantį sekmadienį, Tetervil Parke įvyks pirmas didžiulis Montrealo lietuvių **Piknikas.**

Pikniką rengia šios penkios draugijos: Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Neprigulmingas Klūbas, Švento Jono ir Kazimiero Pašalpinė Draugija, Šventos Onos Pašalpinė Draugija ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos abi kuopos.

Tai pirmą kartą Montreale įvyks toks didžiulis piknikas, tad prašom nepraleisti progos ir atsilankyti.

Pradžia: 1 valandą po pietų. Nuvažiavimui paimkite ant Frontenac St. Hochelaga strytkarį 84 numerį, kuris nuveš tiesiai į parką.

Pastaba: Jeigu bus segami ženklai, tai ne mūsų bendro pikniko.

Bendra Parengimų Komisija

Moterų Susirinkimas

Šiuomi pranešame, kad ateinantį penktadienį, gegužės 27 dieną, 8 val. vakare, lietuvių svetainėje, 01234 Charlevoix St., įvyks ALDLD 137 kuopos moterų skyriaus susirinkimas.

Šiame susirinkime, be eilės svarbių reikalų, bus išduota visa eilė raportų, kurių tarpe ir rezultatai iš atsibuvusio ALDLD vajaus. Kviečiame visas Posiančalio moteris atsilankyti.

Moterų Skyr. Komitetas

Weston, Ont.

Vakarinis Piknikas

Šeštadienio vakare, 28 d. gegužės, pas draugus K. V. Butėnus, Westone, yra rengiamas smagus pasilinksminimas, kuriame galima bus smarkiai pasišokti tyrame pavasario ore ant "platformos," prie geros muzikos. Be to, bus ir daugiau kitokių pramogų pasilinksminimui.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Youth Outing

The Lithuanian Youth Club is having an outing to Centre Island on Sunday afternoon, May 29. All those interested will meet at 217 Niagara at 1 o'clock. We leave the club rooms at 1.30 P.M. sharp. Bring your own lunch.

Lith Youth Club

Raffle Draw

The Lithuanian Youth Club is holding the draw for the raffle on Thuesday May 31 at 6 Denison. The admission to the dance is only 5 cents. Good music. This is a novelty night.

Lith Youth Club

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS REIKALAI KANADOJE

Kanadoj Gauta 205 Nauji Nariai Į ALDLD; 18 Kuopa, Edton, Alta., Laimėjo Raumonton, Alta., Laimėjo Raudoną Vėliavą

ALDLD naujų narių rekrūtavimo vajus Kanadoj pasibaigė su labai geromis pasekmėmis. Kvota išpildyta 137 nuošimčiais.

Geriausia pasidarbavo naujų narių rekrūtavime 18 kuopa, Edmonton, Alta. Jos kvota buvo gauti 5 naujus narius, o gavo 21, kvotą išpildė 420 nuošimčiais ir laimėjo **Raudonąją Istornę Vėliavą.**

Kitos kuopos naujų narių rekrūtavimo vajų pravedė sekančiai: ALDLD 95 kp., Kapuskasing, Ont., kvotą turėjo gauti 4 naujus, o gavo 9 n. n.; 217 kp., Winnipeg, Man., kvota 13 n. n., gauta 22; 130 kp., Weston, Ont., kvota 4 n. n., gauta 6; 47 kp., Montreal, Que., kvota 30 n. n., gauta 40 (ši kuopa, kiek rodo paskutiniai daviniai, laimės iš Centro Pildomojo Komiteto dovaną **Statulą**); 137 kp., Montreal, Que., kvota 30 n. n., gauta 39; 45 kp., Vancouver, B. C., kvota 4 n. n., gauta 5; 15 kp., Fort William, Ont., kvota 8 n. n., gauta 9; 152 kp., Red Lake, Ont., kvota 4 n. n., gauta 4; 21 kp., Windsor, Ont., kvota 3 n. n., gauta 4; 137 kp., Nanaimo, B. C., kvota 2 n. n., gauta 2; 69 kp., Lethbridge, Alta., kvota 4 n. n., gauta 4; 96 kp. Sudbury, Ont., kvota 6 n. n., gauta 3; 100 kp., Timmins, Ont., kvota 5 n. n., gauta 2; 162 kp., Toronto, Ont., kvota 25 n. n., gauta 7; 113 kp. Hamilton, Ont., kvota 4 n. n., negauta naujų.

Draugai-ės Coleman, Alta., lietuviai susiorganizavo į naują 139 kuopa iš 12 naujų narių ir Hillcrest-Bellevue lietuviai susiorganizavo į 120 kuopą iš 14 naujų ir 2 senų ALDLD narių.

ALDLD Kanados rajonai savo kvotas išpildė sekančiai: Pirmas Rajonas turėjo nusistatęs kvotą gauti 60 naujų narių. Jis savo kvotą išpildė su kaupu, gaudamas 79 naujus narius, kvotą išpildydamas 132 nuošimčiais. Antras Rajonas turėjo nusistatęs kvotą 50 n. n., bet neišpildė. Gavo 31 naują narį, kvota išpildyta tik 62 nuošimčiais. Trečias Rajonas turėjo nusistatęs kvotą gauti 25 n. n. Kvota išpildyta 140 nuošimčių, gaunant 35 naujus narius. Ketvirtas Rajonas buvo nusistatęs kvotą gauti 15 naujų narių, o gavo 60. Kvotą išpildė 400 nuošimčių.

ALDLD Kanados Veikiantis Komitetas išreiškiame nuoširdžiausią padėką visiems aldiečiams, tinkamai vadovavusiems mūsų kuopų komitetams, ir darbštiesiems vajininkams, už tokį pavyzdingą vajaus pravedimą Kanadoje. Kanados lietuvių darbininkų progresyvis judėjimas iš šio vajaus sudaro gražų revoliucinio judėjimo istorijos puslapį.

Nacionalio Organizacinio Fondo Vajus

Daugelis kuopų jau davė teigiamus pranešimus apie Organizacinio Fondo kėlimo vajų. Ketvirtas Rajonas išėjęs pirmuoju naujų narių rekrūtavimo vajuje nežada pasiduoti kitiems rajonams ir organizacinio fondo kėlimo vajuje. Draugai montrealiečiai drąsiai kalba ir veikia taip, kad $300 kvota būtų sukelta su kaupu. Trečio Rajono komitetas irgi duoda drąsius pareiškimus, kad kvota bus sukelta su kaupu. Jie praneša, kad kaip kurios kuopos jau turi sukėlusios po kelis desėtkus dolerių tam tikslui. Antras Rajonas irgi pradėjęs vajų.

Kanados Veikiantis Komitetas yra numatęs apdovanoti tą rajono komitetą ir tą kuopą, kuri pavyzdingiausia išpildys Organizacinio Fondo vajaus kvotą. Esamu laiku kandidatai laimėti dovanas yra: Ketvirto Rajono Komitetas ir 217 kuopa. Ar jie laimės, atsakymą duos ateities darbavimąsis.

Kuopų valdybos prašomos duoti pranešimus, kaip kurioje kuopoje eina organizacinio fondo kėlimo vajus ir kokius būdus vartoja jo sukėlimui.

Taipgi labai prašome duoti pranešimus apie mūsų komiteto sekretoriaus maršrūto pasekmes ir bendrus atbalsius, kad mes iš to galėtume išsemti tinkamas pamokas ateities darbui. Rašykite be jokių pagražinimų. Ypatingai pageidaujame iškelti blogąsias puses, jeigu jų yra.

ALDLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. "D," Box 44,
Montreal, Que.

Westono Kuopa Gavo Šešis Naujus Narius

WESTON, Ont.—Gegužės 19 čionai įvyko masinis susirinkimas, kuriame dalyvavo beveik visi Westono lietuviai. Susirinkimas buvo šauktas draugo K. Kilikevičiaus atsilankymo proga.

Draugas K. Kilikevičius plačiai išdėstė kokį vaidmenį vaidina ALDLD organizacija tarp Kanados lietuvių, nurodė fašizmo gręsiantį pavojų ir ant pabaigos westoniečius kvietė sustiprinti esamos ALDLD kuopos veikimą.

Po plačios paskaitos kilo daug įvairių klausimų, į kuriuos kalbėtojas tinkamai atsakė. Po trumpų diskusijų į kuopą įstojo šeši nauji nariai. Tai pagirtinas westoniečių žingsnis pirmyn. Būtų malonu matyti, kad taip pat pasielgtų ir kitos antram rajonui priklausančios kuopos.

Rajono Sekretorė

Hamilton, Ont.

Šeimyniškas Pasilinksminimas

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 2-ra kuopa gegužės 28 dieną rengia šeimyniską vakarėlį — pasilinksminimą, kuris įvyks 381 Sherman Ave.

Tai bus pirmas toks parengimas laike kuopos gyvavimo. Bus linksmi šokiai, gerimai, įvairių užkandžių. Visus draugijos narius, apylinkės ir tolimesnius lietuvius ir lietuves kviečiame atsilankyti. Pakvietimus galite gauti pas vietinius rengėjus.

Pradžia 7 valandą vakare.

Rengėjai

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS Dvidešimtmečio minėjimo Iškilmių Lietuvoje proga
ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
ir LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE, Inc.
Rengia asmeniškai lydimą Metinę tiesioginę Ekskursiją į LIETUVĄ
MODERNIŠKUOJU BALTU MS. "GRIPSHOLM"
Išplauks iš New Yorko GEGUŽĖS 28 d.
Per GOTHENBURGĄ, nepersėdant į KLAIPĖDĄ
Tuo pačiu motorlaiviu "Gripsholm" — Antra ekskursija, kuriai asmeniškai vadovauja VLADAS MUCINSKAS, Svedų Amerikos Linijos Lietuvių Skyr. vedėjas, išplauks iš New Yorko liepos 1 d.
Kelionė: GOTHENBURG-STOCKHOLM-KLAIPĖDA
Iš Stockholmo laivu S. S. "MARIEHOLM"
Kiti išplaukimai iš New Yorko:
Birželio 3 ir 9, Liepos 14 ir 22
Geriausia Jums patarnaus mūsų agentas, arba
SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley St., Montreal, Que., Canada

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947
J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

National Travel Bureau
J. A. PAPESH — Savininkai — J. K. KENEDY
Komisijonierius — Oficialis vertėjas
296 Queen St. W. Telefonas EL. 8636 Toronto, Ont.
Atstovaujame visas garlaivių kompanijas
1. Galime atgabenti į Kanadą jūsų moterį ir vaikus. Laivakortes duodame už pinigus ir ant kredito.
2. Pasiunčiame pinigus Lietuvon ir į visas pasaulio šalis ir išmokame daug aukštesniu kursu, negu kitos agentūros. Pinigų persiuntimas per radio brangiau kainuoja tik 25 centus. Jei jūs per mus pasiųsite 10 kartų, tai vienuoliktu kartu jums patarnausime veltui.
3. Per trumpą laiką mes išimsime jums Kanados pilietybės popierius ir jums kainuos tiktai $8.00. Jūsų žmonai tiktai $3.00.
4. Mes perkalbame teisme, immigracijos ir konsulatų įstaigose. Mes išversime visus jūsų dokumentus į anglų kalbą.
5. Mūsų ilga praktika jums garantuoja greitą, paveikiantį ir teisingą patarnavimą. Mūsų obalsis—didelė apyvarta su mažu pelnu.
Rašykite mums sava kalba.

LA 4325 Gyv. HA 7855
S. DERGEL
Vyriškų Drabužių Siuvėjas
Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane
4355 St. Lawrence, Str.
Montreal

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Lietuvos Kaych Rumo Knygų Saugykla